

ЖОРЖ СИМЕНОН ЖЪЛТОТО КУЧЕ

Част 0 от „Комисар Мегре“

Превод от френски: Борис Миндов, 1983

chitanka.info

I

БЕЗСТОПАНСТВЕНОТО КУЧЕ

Петък, 7 ноември, Конкарно е пуст. В старата част на града светещият часовник, който се вижда над укрепленията, покачва единадесет без пет.

Приливът сега е в пълна сила и буря, връхлетяла от югозапад, блъска една о друга лодките в пристанището. Вятърът нахлува в улиците, дето отвреме-навреме се виждат късчета хартия, понесени с най-голяма бързина ниско над земята.

По кея Егийон — никаква светлина. Всичко е затворено. Всички спят. Единствено трите прозореца на „Адмиралски хотел“ в ъгъла на площада и кея са още осветени.

Те нямат дървени капаци, но през зеленикавите им стъкла се долавят едва-едва някакви силуети. И в своята будка на стотина метра оттам митничарят на пост завижда на тия окъснели в кафенето хора.

Насреща, в пристанището, се е подслонил един крайбрежен кораб, пристигнал следобед. На палубата — никой. Скрипците скърцат и едно триъгълно предно платно, недобре свито, плющи от вятъра. Сетне — продължителен грохот на вълните, които се разбиват в брега, и тракване на градския часовник, който ще удари единадесет часа.

Вратата на „Адмиралски хотел“ се отваря. Появява се някакъв човек, който за миг продължава да говори през откренатата врата на останалите вътре хора. После бурята го сграбчва, развява предниците на палтото му, дига бомбето му, което той успява да хване и да задържи на главата си, вървейки.

Дори отдалеч личи, че той е пийнал, не е сигурен в нозете си и че си тананика. Митничарят го следи с поглед и се усмихва, когато човекът решава, че трябва да запали пура. Защото изведнъж почва смешна борба между пияния, палтото, което вятърът иска да отнесе, и шапката му, която се търкаля покрай тротоара. Десет кибритки угасват.

Човекът с бомбето съзира един вход с две стъпала, прислонява се там и се навежда. Трепва съвсем кратка светлинка. Пушачът се

олюлява и се хваща за дръжката на портата.

Дали митничарят не бе доловил някакъв странен звук сред бурята? Той не е уверен в това. Отначало се смее, виждайки как човекът губи равновесие и прави няколко крачки назад, дотолкова приведен, че позата му изглежда невероятна.

Той се просва на земята, в края на тротоара, с глава в калта на уличната вада. Митничарят се тупа, за да се сгрее, и гледа намръщен корабното платно, плющенето на което го дразни.

Минават минута, две. Той отново хвърля поглед към пияния, който не е помръднал. А едно куче, дошло кой знае отде, се е спряло до човека и го души.

— Едва в тоя миг усетих, че нещо е станало! — ще каже покъсно при разследването митничарят.

Мъчно може да се установи в строг хронологичен ред цялата суетня, последвала тая сцена. Митничарят отива боязливо към легналия човек поради присъствието на кучето — едно едро, жълто и наежено животно. Уличната газова лампа е на разстояние осем метра. Отначало митничарят не вижда нищо особено. Сетне съзира, че на пардесюто на пияния има дупка и че от тая дупка тече гъста течност.

Тогава той изтичва до „Адмиралски хотел“. Кафенето е почти празно. Една келнерка се е облакътвила на касата. До мраморна маса допушват пурите си двама души, облежнати назад и с прострени нозе.

— Бързо!... Престъпление... Не зная...

Митничарят се обръща. Жълтото куче е влязло по петите му и е легнало до нозете на келнерката.

Във въздуха се чувствава някакво колебание, някаква смътна уплаха.

— Вашият приятел, който преди малко излезе...

След няколко мига тримата се навеждат над тялото, което не е мръднало от мястото си. Кметството, дето е и полицейският пост, е на две крачки. Митничарят предпочита да прави нещо, да прояви по-голямо усърдие. Той бърза задъхан и дръпва звънеца на един лекар.

И повтаря, не можейки да се отърве от онова, което бе видял:

— Той се люшна назад като пиян човек и направи най-малко три крачки, ей така...

Пет души... шест... седем... Прозорци, които се отварят навред, шушукания...

Лекарят, коленичил в калта, заявява:

— Куршум, изстрелян съвсем отблизо, право в корема... Трябва незабавно да се оперира... Да се телефонира в болницата...

Всички бяха познали ранения, господин Мостаган, най-големия търговец на вина в Конкарно, един едър добряк, който имаше само приятели.

Двамата униформени полицаи — има и трети, който не успя да намери фуражката си — не знаят отде да почнат разследването.

Някой говори, това е господин Льо Помре — веднага личи и по държането, и по гласа му, че е градски първенец.

— Ние изкарахме една игра на карти в „Адмиралското кафене“ заедно със Сервиер и доктор Мишу... Докторът си отиде пръв, преди половин час... Мостаган, който се страхува от жена си, ни остави, щом удари единадесет часът...

Трагикомична история. Всички слушат Льо Помре. Забравят ранения. А ето че той отваря очи, мъчи се да стане, мълви с учуден и толкова мек, толкова слаб глас, че келнерката прихва в нервен смях:

— Какво се е...

Но той се сгърчва. Устните му мърдат. Мускулите на лицето му се свиват, а през това време лекарят приготвя спринцовката си за инжекция.

Жълтото куче снове между краката. Някой се чуди:

— Откъде се взе това куче?...

— Никога не съм го виждал...

— Сигурно куче от някой кораб...

В атмосферата на драмата това куче носи някаква тревога. Може би мръсножълтия ме цвят? То има високи нозе, много е мършаво и с едрата си глава прилича едновременно на овчарско куче и на улмски дог.

На пет метра от групата полицаите разпитват митничаря, единствения свидетел на произшествието.

Разглеждат входа с двете стъпала. Вход на голяма богатска къща, кепенците на която са затворени. Вдясно от портата обява от нотариуса съобщава за публична продан на сградата, насрочена за 18 ноември.

Първоначална цена: 80,000 франка...

Един градски полицай дълго се измайва да строши бравата, докато най-сетне стопанинът на съседния гараж я сваля с една отверка.

Болничната кола пристига. Вдигат господин Мостаган на носилка. Сега на любопитните не остава нищо друго, освен да гледат празната къща.

Тя е необитаема от една година. Коридорът е изпълнен с тежка миризма на барут и тютюн. Една джоб-на електрическа лампа осветява по плочите на пода пепел от цигари и кални следи, които доказват, че някой е стоял тук дълго и е дебнал зад вратата.

Един мъж, облякъл пардесюто направо върху пижамата, казва на жена си:

— Ела! Няма вече нищо за гледане... Утре от вестника ще научим останалото... Господин Сервиер е тук...

Сервиер е дребен тлъстичък човек в светлобежово палто; бил с Льо Помре в „Адмиралски хотел“. Той е редактор на „Брестки фар“, в който всяка неделя печата между другото и хумористична хроника.

Той си взема бележки, дава сведения, почти заповеди, на двамата полицаи.

Вратите към коридора са заключени. Вратата в дъното, която води към градината на къщата, е отворена. Градината е обградена със зид, по-нисък от метър и половина. Отвъд зида има уличка, която извежда до кея Егийон.

— Убиецът е минал оттук! — обявява Жан Сервиер.

Едва на следния ден Мегре установи горе-долу горното кратко изложение на събитията. От един месец той бе изпратен към криминалната полиция в Рен, дето някои служби трябваше да се реорганизируют. Кметът на Конкарно му бе телефонираше тревожно.

И той пристигна в града, придружен от Лъороа, един инспектор, е когото още не бе работил.

Бурята не бе престанала. Вятърът гонеше тежките облаци и изливаше над града леден дъжд. Нито един кораб не излизаше от пристанището; разправяше се, че далеч в морето, срещу Гленанските острови, някакъв параход бил в опасност.

Мегре естествено отседна в „Адмиралски хотел“, най-добрия в града. Беше пет часът следобед и вече се бе стъмнило, когато той влезе в кафенето, едно дълго, доста зловещо помещение със сив под, застлан

с дървени стърготини, и с мраморни маси, които ставаха още по-тъжни от зелените стъкла на прозорците.

Много маси бяха заети. Но още от пръв поглед личеше масата на постоянните посетители, солидните клиенти, чийто разговор другите се мъчеха да чуят.

От тая маса стана един човек със свежо лице, кръгли очи, усмихнат.

— Комисарят Мегре?... Моят добър приятел кметът ми съобщи за вашето пристигане... Чува! съм често да се говори за вас... Позволете ми да се представя... Жан Сервиер... Хм! Вие сте от Париж, нали?... И аз също!... Бях дълго време директор на „Червената крава“ в Монмартр... Сътрудничех на „Пти Паризиен“, на „Екселсиор“, на „Депеш“... Познавах отблизо един от вашите началници, смелия Бертран, който се пенсионира миналата година и отиде да отглежда зелки в имението си в окръга Ниевр... И аз направих като него!... Аз, тъй да се каже, съм се оттеглил от обществения живот... За да се забавлявам, сътруднича в „Брестки фар“...

Той подскачаше, размахваше ръце.

— Елате да ви представя компанията от нашата маса... Последната четворка на веселящите в Конкарно. Ето Льо Помре, непоправим женкар, по обществено положение рентиер и датски вицеконсул...

Човекът, който стана и подаде ръка, беше облечен като селски благородник: карирани панталони за езда, гетри, като излети, без капчица кал по тях, нагръдник от бяло пике. Имаше хубави посребрени мустаци, добре пригладена и лъсната коса, светъл цвят на лицето и бузи, нашарени с розови пъпки.

— Драго ми е, господин комисар...

А Жан Сервиер продължаваше:

— Доктор Мишу... Син на бившия депутат... В същност той е лекар само на книга, защото никога не е практикувал медицина... Ще видите, че в края на краищата ще ви продаде някое място. Той е собственик на най-хубавите парцели земя в Конкарно, а може би и в Бретан...

Студена ръка. Лице като острие на нож, носът — направо, червеникави, вече оредели коси, макар че Доктора нямаше още

трийсет и пет години.

— Какво ще пиете?...

През това време инспекторът Лъороа бе отишъл да се осведоми в кметството и в жандармерията.

В атмосферата на кафенето имаше нещо сиво, смътно, без да може да се определи точно какво. През една отворена врата се виждаше трапезарията, дето сервитьорките, в бретонски носии, нареждаха масите за вечеря.

Погледът на Мегре спря на едно жълто куче, легнало в подножието на касата. Той вдигна очи, видя черна пола, бяла престилка, едно лице, което, без да бъде красиво, беше тъй привлекателно, че през разговора, който продължи, той не престана да го наблюдава.

Но всеки път, когато извърещаше глава, келнерката впиваше в него своя неспокоен, трескав поглед.

— Ако горкият Мостаган, най-добрият човек на света, но с ужасен страх от жена си, без малко не беше хвърлил топа, бих се заклел, че това е лоша шега... Говореше Жан Сервиер. Льо Помре извика свойски:

— Ема!...

Келнерката се приближи.

— Моля?... Какво ще пиете?...

По масата имаше празни чаши.

— Тъкмо е време за аперитив! — рече журналистът. — Или казано иначе, часът за перно... Перно, Ема... Нали, господин комисар?...

Доктор Мишу гледаше копчето на маншета си и цял бе погълнат от това.

— Кой би могъл да предвиди, че Мостаган ще се спре на входа, за да запали пурата си? — продължаваше звънливият глас на Сервиер. — Никой, нали? Льо Помре и аз живеем в другия крак на града! Никога не минаваме покрай празната къща! В тоя час само ние тримата ходим из улиците... Мостаган не е човек, който може да има врагове... Както се казва, той е добряк... Момък, чиято единствена амбиция е да получи някой ден „Почетния легион“...

— Дали операцията е излязла сполучлива?

— Той ще прескочи трапа... Най-смешното е, че неговата жена му направила в болницата цял скандал, защото е убедена, че тук има някаква любовна история! Ха сега де!... Горкият, не смееше дори да погали машинописката си от страх да няма усложнения!

— Двойна!... — каза Льо Помре на сервитьорката, която наливаше имитацията на абсента. — Донеси лед, Ема...

Клиентите си тръгнаха, защото бе време за вечеря. Вятърът нахлу през отворената врата и раздвижи покривките в трапезарията.

— Вие ще прочетете бележката, която написах по този въпрос и в която смятам, че съм проучил всички хипотези. Само една може да се поддържа: че имаме работа с някой луд... А ние, които познаваме целия град, не виждаме кой може да си е загубил ума... Нали всяка вечер сме тук... Понякога кметът идва да изиграе една игра с нас... Или Мостаган... Или пък за бридж потърсваме часовникаря, който живее през няколко къщи оттук...

— Ами кучето?...

Журналистът направи жест да покаже, че не знае.

— Никой не знае отде иде то... За миг сметнахме, че принадлежи на пристигналия вчера крайбрежен кораб... „Света Мария“... Но изглежда, че не е... Те имат куче, но то е нюфаундлендска порода, а аз се обзалагам, ако някой може да каже от каква порода е това ужасно животно...

Говорейки, той взе шише вода и наля в чашата на Мегре.

— Келнерката отдавна ли работи тук? — попита полугласно комисарят.

— От много години...

— Не е ли излизала снощи?

— Не е мръднала оттук... Тя чакаше да си отидем, за да си легне... Льо Помре и аз се бяхме унесли в спомени, спомени от доброто старо време, когато бяхме достатъчно хубави, за да имаме жени, без да плащаме... Тъй ли е, Льо Помре?... Той не казва нищо!... Когато го опознаете по-добре, ще разберете, че щом се отнася за жени, той има сили да седи цяла нощ... Знаете ли как наричаме къщата, дето живее той — срещу рибния пазар?... „Къщата на срамотите“... Ха-ха!...

— За ваше здраве, господин комисар — рече е известно стеснение оня, за когото ставаше дума.

В същия миг Мегре забеляза, че доктор Мишу, който тъкмо бе отворил уста, се навеждаше, за да разгледа срещу светлината чашата си. Челото му бе сбърчено. Лицето му, обикновено безцветно, сега имаше поразителен израз на тревога.

— Един миг!... — изрече той внезапно, след като дълго се бе колебал.

Приблужи чашата до ноздрите си, натопи в нея пръста си и едва-едва го близна. Сервиер избухна в гръмогласен смях.

— Ха!... Ето че се е подплашил от историята с Мостаган...

— Е? — попита Мегре.

— Мисля, че е по-добре да не прием... Ема!... Иди да извикаш бързо съседа-аптекаря... Дори и да е седнал да вечеря...

Това бе като студен полъх. Помещението сякаш стана по-празно и по-зловещо. Льо Помре подръпна нервно мустаците си. А журналистът се раздвижи на стола си.

— Какво мислиш, че има?...

Доктора беше мрачен. Все така не откъсваше поглед от чашата си. Стана и сам взе от долапа бутилката перно, раздвижи я под светлината и Мегре съзря две-три бели зрънца, които плуваха в течността.

Келнерката влезе, а след нея и аптекарят с пълна уста.

— Слушайте, Кервидон... Веднага трябва да анализирате съдържанието на тая бутилка и на чашите.

— Днес ли?

— Тутакси!...

— Какъв реактив да употребя?... В какво се съмнявате?...

Мегре никога не бе виждал тъй бързо да изниква бледият призрак на страха. Няколко мига бяха достатъчни. Всякаква топлина изчезна от погледите и червените пъпки по бузите на Льо Помре изглеждаха като изкуствени.

Келнерката се бе облакътвила на касата и плюнчеше молива си, за да подреди сметките в един бележник с лъскави черни корици.

— Ти си луд!... — опита се да каже Сервиер.

Това прозвуча фалшиво. Аптекарят бе взел в една ръка бутилката, а в другата — чаша.

— Стрихнин... — промълви Доктора:

И побутна аптекаря да излезе, а той се върна с наведена глава, побледнял.

— Какво ви накара да помислите това?... — започна Мегре.

— Не зная... Просто случайност... Видях някакво зрънце бял прах в чашата си... Миризмата ми се стори странна...

— Колективно самовнушение!... — заяви журналистът. — Като разкажа утре в моето вестниче това, всички кръчми в полуострова Финистер ще бъдат разорени...

— Всякога ли пиете перно?...

— Всякога преди вечеря... Ема толкова е свикнала, че ни го носи, щом види чашите ни празни... Имаме си такива мънички навици... След вечеря — калвадос.

Мегре отиде при шкафа с питиетата и разгледа една бутилка калвадос.

— Не тая... Оная, издутата...

Той я взе, обърна я към светлината и съзря няколко бели зрънца. Но не каза нищо. Не беше необходимо. Другите бяха разбрали.

Влезе инспекторът Лъороа и съобщи с безразличие:

— Жандармерията не е забелязала нищо подозрително. В този край няма скитници... Не може да се разбере...

Той се зачуди от царящото мълчание, от сгъстената тревога, която стискаше гърлото. Ленти тютюнев дим се точеха около електрическите лампи. Билиардът показваше зеленикавото си платно като оскубана леха. По земята имаше угарки и сред стърготините — храчки.

— Седем и едно на ум... — сричаше Ема, плюнчейки края на молива...

И като дигна глава, извика на някого в другото помещение:

— Ида, госпожо!...

Мегре пълнеше лулата си. Доктор Мишу упорито бе забил поглед в земята и носът му изглеждаше сега още по-напряко от по-рано. Обущата на Льо Помре лъщяха така, като че той никога не бе ходил с тях. Жан Сервиер свиваше от време-навреме рамене, разговаряйки сам със себе си.

Когато аптекарят се върна с бутилката и с една празна чаша, всички погледи се насочиха към него.

Той беше тичал. И се задъхваше. При вратата ритна навън, за да пропъди нещо, и измърмори:

— Мръсен пес!...

А щом влезе в кафенето, каза:

— Това е шега, нали? Никой не е пил, нали?... — Е, какво намерихте?...

— Стрихнин, да!... Трябва да е пуснат в бутилката само преди половин час...

И той погледна с уплаха пълните още чаши и петимата мълчаливи мъже.

— Какво значи това?... Нечувано!... Имам правото да знам!... Снощи убиват човек току до аптеката, а днес...

Мегре взе бутилката от ръцете му. Ема се върна, равнодушна, и над касата пак се появи продълговатото ѝ лице с очи, заобиколени с тъмни кръгове, с тънки устни и небрежно сресани коси, върху които бретонската шапчица постоянно се плъзгаше наляво, макар че тя всеки миг я оправяше.

Льо Помре се разхождаше с големи крачки, загледан в отблясъците на обувката си. Неподвижен, Жан Сервиер се взираше втренчено в чашите и изведнъж избухваше:

— Дявол да го вземе!... — с което прикриваше едно ридание от страх.

Доктора съвсем се бе прегърбил.

II ДОКТОРА ПО ПАНТОФИ

Инспекторът Лъороа, който бе на двадесет и пет години, приличаше повече, както се казва, на добре възпитан младеж, отколкото на полицейски инспектор.

Той току-що бе завършил учението си. Това бе първата му служебна работа и от няколко мига той с отчаян вид наблюдаваше Мегре и се опитваше, без да проявява това, да привлече вниманието му. Най-сетне, изчервявайки се, той промълви:

— Извинете, господин комисар... Ами... отпечатъците...

Навярно смяташе, че неговият началник бе от старата школа и не знаеше стойността на научните изследвания, защото Мегре, поемайки дълбоко от лулата си, рече нехайно:

— Щом искате...

Инспекторът Лъороа веднага излезе, за да занесе предпазливо бутилката и чашите в стаята си, и прекара вечерта, нагласявайки една опаковка, чертежа за която носеше в джоба си, изработен така, че да могат предметите да пътуват, без да се изтрият отпечатъците.

Мегре бе седнал в един ъгъл на кафенето. Стопанинът на заведението, в бяла блуза и шапчица на готвач, гледаше имота си така, като че беше опустошен от циклон.

Аптекарят очевидно се беше разбъбрил. Чуваше се как навън шушукат хора. Пръв Жан Сервиер наложи шапката си.

— Не върви така! Аз съм женен и госпожа Сервиер ме чака... До скоро виждане, господин комисар...

Льо Помре прекъсна разходката си из залата.

— Почакай ме! И аз отивам да вечерям... Ти оставах ли, Мишу?

Доктора отговори само със свиване на рамене. Аптекарят много искаше да играе една от първите роли. Мегре го чу, като казваше на стопанина:

— ...и, разбира се, необходимо е да се анализира съдържанието на всички бутилки... А тъй като тук има човек от полицията, за него

ще е достатъчно само да ми даде заповед да го направя...

В бюфета имаше повече от шейсет бутилки с аперитиви и ликьори.

— Какво мислите за това, господин комисар?...

— Не е лоша идея... Да, може би е благоразумно...

Аптекарят беше дребен, сух и нервен. Той се движеше три пъти повече, отколкото бе необходимо. Трябваше да му намерят кошница за бутилките. Сетне телефонира в едно кафене на стария град да съобщят на неговия помощник да дойде.

Гологлав, той ходи пет-шест пъти от „Адмиралски хотел“ до лабораторията си, забързай и все пак намирайки време да подхвърли някоя и друга дума към събраните на тротоара любопитни.

— Но какво ще стане с мене, ако ми вземат всички питиета? — хленчеше стопанинът. — И никой дори не смята да яде!... Вие няма ли да вечеряте, господин комисар?... Ами вие, Докторе?... Отивате ли си в къщи?

— Не... Майка ми е в Париж... Слугинята има отпуск...

— Значи ще нощувате тук?...

Валеше дъжд. Улиците бяха пълни с черна кал. Вятърът движеше щорите на първия етаж. Мегре вечеря в трапезарията, близо до масата, дете, потънал в мрачно настроение, се бе настанил Доктора.

През малките зелени стъкла на прозорците се мерзелееха отвън любопитни, които понякога залепяха лица о стъклата. От половин час келнерката отсъствуваше — сигурно вечеряше. Сетне зае отново обикновеното си място, вдясно от касата, облакътена върху нея, с кърпа в ръка.

— Дайте ми бутилка бира — рече Мегре.

Докато пиеше, той почувствува, че Доктора го гледа, а така също и след това, сякаш да долови белезите на отравяне.

Жан Сервиер не дойде, както бе казал. Също и Льо Помре. Тъй че кафенето остана празно, защото хората предпочитаха да не влизат вътре и особено да не пият. Навън твърдяха, че във всички бутилки имало отрова.

— Целият град може да бъде изтроевен!...

Кметът телефонира от вилата си в Белите пясъци, за да научи какво става. После настъпи мрачна тишина. В един ъгъл доктор Мишу прелистваше вестници, без да ги чете. Мегре, спокоен, пушеше и от време-навреме стопанинът идваше да хвърли поглед, за да се увери, че няма нова драма.

Чуваше се как часовникът от стария град отзвънява часовете и половините часове. По тротоара щапукането и шепотът престанаха, долиташе само еднозвучната жалба на вятъра и дъжда, който чукаше по стъклата.

— Тук ли ще спите? — попита Мегре Доктора:

Тишината бе такава, че обаждането на висок глас стряскаше.

— Да... понякога ми се случва... Аз живея заедно с майка си на три километра от града... Една грамадна вила... Майка ми е за няколко дни в Париж, а слугинята поиска отпуск, за да отиде на сватбата на брат си...

Той стана, подвоуми се и каза много бързо:

— Лека нощ...

После изчезна по стъпалата. Чу се как събува обувките си на първия етаж, точно над главата на Мегре. В кафенето останаха само келнерката и комисарят.

— Ела тук! — каза ѝ той, като се облегна на стола си. И добави, тъй като тя стоеше права, изпъната: — Седни!... На колко си години?...

— Двайсет и четири...

Имаше в нея някакво прекалено принижение. Уморените ѝ, с тъмни кръгове очи, начинът, по който се промъкваше безшумно, без да бутне нещо и трепваше тревожно при най-малката дума, отговаряха съвсем на представата за слугиня, свикнала с всички грубости. И все пак под тая външност се усещаха като че искри на гордост, които тя се мъчеше да не проявява.

Тя беше малокръвна. Плоските ѝ гърди не бяха създадени да събуждат чувственост. И въпреки това привличаше с тоя смут, който се чувствуваше в нея, с тая безнадеждност и болезненост.

— Какво правеше, преди да заработиш тук?...

— Аз съм сираче, баща ми и брат ми загинаха в морето с голямата платноходка „Тримата влхви“... Майка ми отдавна умря...

Отначало бях продавачка в магазина за книжарски материали на Пощенския площад...

Какво търсеше нейният тревожен поглед?

— Имаш ли любовник?

Тя извърна глава, без да отговаря, и Мегре с очи, впити в лицето ѝ смукна по-бавно от лулата си и отпи глътка бира.

— Има клиенти, които сигурно те задирят!... Тия, дето бяха преди малко, са постоянни посетители... Те идват всяка вечер... Обичат хубавите момичета... Хайде, кажи! Кой от тях?...

Тя побледня още повече и отсече с израз на умора:

— Специално Доктора...

— Негова любовница ли си?.

Тя го погледна с мимолетно доверяване.

Той има други любовници... Но понякога, когато го прихванат. Той спи тук... Вика ме да отида в стаята му...

Мегре рядко бе чувал толкова блудкава изповед.

— Плаща ли ти нещо?...

— Да... Не винаги... Два-три пъти през почивния ми ден ме е карал да отида у него... Дори оня ден... Използува, когато майка му пътува... Но той има други момичета...

— А господин Льо Помре?...

— Същото... С тази разлика, че у него съм ходила само веднъж, отдавна... Той имаше там една работничка от работилницата, за сардини и... и а, не исках!... Всяка седмица те си вземат нови любовници...

— Господин Сервиер също ли?...

— Не... Но той е женен... Изглежда, че ходи да гуляе в Брест... Тук той се задоволява с шеги и минавайки... с пощипвания...

Продължаваше да вали. Някъде в далечината виеше тръбата за предпазване от мъгла на кораб, който търсеше навярно входа на пристанището.

— И през цялата година все тъй ли!...

— Не през цялата година... Зиме те са сами... Понякога изпиват бутилка с някой търговски пътник... Но през лятото има много свят... Хотелът е пълен... Вечер те винаги се събират по десетина-петнадесет и пият шампанско или гуляят в някоя вила... Има автомобили, хубави

жени... А ние имаме работа... През лятото не сервирам аз, а келнери...
Аз съм тогава долу, дето мием съдовете...

Но какво търсеше тя наоколо си? Седеше неустойчиво на крайчеца на стола и сякаш едва се поуспокоила, и ей-сега пак щеше да се изпъне.

Чу се остър, слаб звън. Тя погледна Мегре, сетне електрическото табло зад касата.

— Може ли?

И се качи горе. Комисарят чу стъпки, смътен мълвеж на гласове в първия етаж от стаята на Доктора.

Влезе аптекарят, малко пийнал.

— Готово, господин комисар! — Четиридесет и осем бутилки анализирани! И то сериозно, заклевам ви се! Никъде следа от отрова освен в перното и калвадоса... Стопанинът може да си вземе стоката... Я, моля ви се, кажете, само между нас, мнението си? Анархисти, нали?...

Ема се върна, излезе на улицата, за да сложи капациите, и почака, за да може да затвори вратата.

— Е?... — рече Мегре, когато отново останаха сами.

Тя извърна глава, без да отговори, с някакъв неочакван свян, и комисарят имаше усещането, че ако я подкани още веднъж, тя ще избухне в плач.

— Лека нощ, момиченце! — каза той.

Когато слезе на другата сутрин, комисарят мислеше, че е станал пръв — толкова небето бе потъмняло от облаци. От прозореца си той видя пустинното пристанище, дето един самотен кран разтоварваше пясък от някакъв кораб. Из улиците няколко души с чадъри и мушамы пробягваха край стените.

Посред стълбището срещна пристигащ търговски пътник с един хамалин, който му носеше куфара.

Долу Ема метеше помещението. На една от мраморните маси имаше чаша за кафе с утайка на дъното.

— Моят инспектор ли е пил кафе? — попита Мегре.

— Преди доста време той ме попита как се отива до гарата, за да отнесе един голям пакет.

— А Доктора?...

— Занесох му закуската... Той се разболял... Не иска да излиза.

И метлата продължи да вдига прах, смесен с дървени стърготини.

— Какво ще обичате вие?

— Само кафе...

За да отиде в кухнята, тя трябваше да мине съвсем близо до него. В тоя миг той я хвана за раменете с големите си ръчища и я погледна едновременно грубовато и сърдечно.

— Я кажи, Ема...

Тя направи само слабо движение да се дръпне, но остана неподвижна, трепереща и се смали колкото бе възможно.

— Между нас казано, какво знаеш ти по това?... Мълчи!... Ще излъжеш!... Ти си клето малко момиче и аз нямам намерение да ти създавам неприятности... Погледни ме!... Бутилката?... Е?... Казвай сега...

— Кълна ви се...

— Няма защо да се кълнеш...

— Не съм аз!...

— Аз знам, дявол да го вземе, че не си ти! Но кой?...

Изведнъж клепачите ѝ се издуха. Бликнаха сълзи.

Горната и устна се повдигна, сгърчи се и келнерката беше толкова покъртителна, че Мегре я пусна.

— Доктора... през нощта!...

— Не!... Не беше за това, което мислите...

— Какво искаше той?

— Пита ме за същото, за което и вие... Заплаши ме... Искаше да му кажа кой е пипал бутилката... Почти ме би... А аз не зная!... Кълна се в майка си, че...

— Донеси ми кафето...

Беше осем часът сутринта. Мегре отиде да си купи тютюн и направи една обиколка из града. Към десет часа, когато се върна. Доктора беше в кафенето по пантофи, с шалче вместо яка на шията. Чертите му бяха изострени, червеникавите му коси невчесани.

— Изглежда, че не сте много добре...

— Болен съм... Аз го очаквах... Бъбреците... Щом ми се случи и най-дребното нещо, някоя неприятност, някое вълнение — така се отразява... Не съм мигнал през нощта...

Той не откъсваше поглед от вратата.

— Няма ли да се приберете у вас?

— Там няма никой... Тук по-добре се грижат за мене...

Той беше поръчал да му донесат всички сутрешни вестници, които бяха сега на масата му.

— Не сте ли виждали моите приятели?... Сервиер?... Льо Помре?... Странно е, че не са дошли за новини...

— Хе! Сигурно още спят! — рече Мегре. — Всъщност не съм виждал това ужасно жълто куче... Ема!... Вие не сте ли видели кучето?... Не?... Но ето Льороа, който може би го е срещнал из улицата... Какво ново, Льороа?

— Шишетата и чашите са изпратени в лабораторията... Отбих се в жандармерията и кметството... Струва ми се, че приказвахте за кучето... Изглежда, че някакъв селянин го видял тая сутрин в градината на господин Мишу...

— В моята градина?...

Доктора бе станал. Бледите му ръце трепереха.

— Какво е правело в моята градина?...

— Както ми казаха, било легнало върху прага на входа на вилата и когато селянинът се приближил, почнало така да ръмжи, че той предпочел да офейка...

С крайчеца на околото си Мегре наблюдаваше лицата.

— Вижте какво, Докторе, я да отидем заедно до вас?...

С пресилена усмивка Доктора възрази:

— В тоя дъжд?... С моята криза?... След това най-малко осем дни ще трябва да лежа... Какво значение има това куче?... Сигурно е обикновено бездомно куче...

Мегре наложи шапката си и облече палтото.

— Къде отивате?

— Не знам... Да подишам малко въздух... Ще ме придружите ли, Льороа?

Когато излязоха, те пак зърнаха дългата глава на Доктора, която стъклата разкривяваха, правейки я по-дълга, като в същото време ѝ придаваха, зеленикав цвят.

— Къде отиваме? — попита инспекторът.

Мегре сви рамене и се разхожда четвърт час около кейовете като човек, интересуващ се от кораби. Когато стигна до вълнолома, зави надясно и тръгна по един път с надпис: „За Белите пясъци“.

Лъороа се окашля и рече:

— Да бяхме анализирали пепелта от цигарите, намерени в коридора на празната къща...

— Какво мислите вие за Ема? — пресече го Мегре.

— Аз... аз мисля... Според мене много трябва да е мъчно, особено в край като тоя, дето всички се познават, да се снабди човек с толкова голямо количество стрихнин...

— Не ви питам за това... А дали например не бихте искали да станете неин любовник?

Клетият инспектор не можа да отговори нищо. А Мегре го накара да се спре и да разгърне палтото си, за да може да запали на завет лулата си.

Плажът на Белите пясъци, около който имаше няколко вили и между другите — една великолепна постройка, достойна да се нарече замък и принадлежаща на градския кмет, се простираше между две скалисти възвишения на три километра от Конкарно.

Мегре и другарят му, газейки покрития с водорасли пясък, едва поглеждаха празните къщи със залостени капаци.

Отвъд плажа почвата се издига. Отвесни скали, с венци от борове, се спускат до морето.

Един голям надпис: „Места за продан в Белите пясъци“. План с различни бои на продадените вече парцели и на свободните. Един дървен павилион: „Канцелария за продажба на места“.

Най-сетне бележката: „В случай на отсъствие обърнете се към господин Ернест Мишу, управител.“

През лятото, всичко прясно боядисано, навярно изглежда много весело, но сега в дъжда и калта, сред плясъка на вълните, които се разбиват о брега, беше едва ли не зловещо.

В средата — голяма нова вила от сиви камъни, с тераса, басейн и още незасадени лехи.

По-далеч — други вили в строеж: някои стени, издигнати над земята и очертаващи вече стаите...

На павилиона липсваха стъкла. Купчини пясък чакаха да бъдат разстлани по новия път, запрещен до половината от един валяк. Най-

отгоре на стръмните скали — хотел или по-право бъдещ хотел, недоизкаран, с варосани стени и прозорци, заковани с дъски и картон.

Мегре продължи да върви спокойно и бутна градинската порта за вилата на доктор Мишу. Когато стигна до прага и протегна ръка към дръжката на вратата, инспекторът Лъороа промълви:

— Ние нямаме нареждане за... Не смятате ли, че...

За лишен път неговият началник сви рамене. Из алеите се виждаха дълбоки следи от лапите на жълтото куче. Имаше и други следи: следи от грамадни нозе, обути с подковани обуца. Най-малко четиридесет и шести номер.

Дръжката се завъртя. Вратата, като по вълшебство, се отвори и по килима можеха да се видят същите кални дири: дирите от кучето и от изумителните обуца.

Строена със сложна архитектура, вилата беше мебелирана с превзет вкус. Навсякъде кътчета с дивани, с ниски библиотеки, покрити бретонски легла, превърнати във витрини, турски и китайски масички. Много Килими и тапети!

Очевидно желание да се осъществи със стари вещи селско-модерна обстановка.

Няколко бретонски пейзажа. Голи тела с подписи от художниците, посвещения: „*На добрия приятел Мишу*“... и дори „*На приятеля на художниците*“...

Комисарят разглеждаше тия вехтории с недоволен израз, докато тая фалшива изисканост правеше известно впечатление на инспектора Лъороа.

А Мегре отваряше вратите, хвърляше бърз поглед из стаите. Някои стаи не бяха мебелирани, гипсът по стените едва бе изсъхнал.

Накрая той натисна с крак една врата и когато видя, че е кухнята, измърмори нещо със задоволство.

Върху масата от небоядисано дърво имаше две празни бутилки от бордо.

Търкаляха се десетина кутии от консерви, отваряни грубо с нож. Масата беше мръсна, омазана. Някой беше ял направо от кутиите херинги с бяло вино, студена яхния от месо с бял фасул, гъби и кайсии.

Подът бе изцапан. По него се търкаляха остатъци от месо. Бутилка хубав коняк бе строшена и мирисът на алкохол се смесваше с мириса на ядене.

Мегре погледна другаря си със странна усмивка.

— Смятате ли, Льороа, че тъкмо Доктора се е хранил така, като свиня?...

И тъй като другият, слисан, не отговаряше, той продължи:

— Сигурно и майка му не!... Нито дори слугинята!... Я вижте... Вие обичате отпечатъци... Това по-точно са кори засъхнала кал, които очертават една подметка... Мярка, номер четиридесет и пет или четиридесет и шест... И следите на кучето!...

Той отново напълни лулата си и взе от една етажерка кутийка серен кибрит.

— Вземете ми отпечатъци от всичко тук, вътре...! Ще има да се потрудите... До скоро виждане!...

Той си тръгна с ръце в джобовете с дигната яка на пардесюто и пое по плажа Белите пясъци.

Когато влезе в „Адмиралски хотел“, първият човек когото видя, беше доктор Мишу в един от ъглите все така по пантофи, небръснат и с шалче на шията.

Стегнат както вчера, до него бе седнал Льо Помре и двамата мъже не казаха нито дума на комисаря, който се приближаваше.

Най-сетне Доктора изрече дрезгаво:

— Знаете ли какво ми съобщиха?... Сервиер е изчезнал... Жена му почти се е побъркала... Той си отиде оттук снощи... Оттогава не са го виждали...

Мегре трепна не поради това, което му бяха казали, но защото току-що бе съзрял жълтото куче, легнало до нозете на Ема.

III

„КОНКАРНО Е ОБЗЕТ ОТ СТРАХ“

Льо Помре усещаше потребността да потвърждава заради удоволствието, че говори:

— Тя дойде у мене веднага, молейки ме да го търся... Сервиер, чието истинско име е Гойар, е стар мой другар...

От жълтото куче погледът на Мегре се изви към вратата, която се отвори, към вестникарчето, което се втурна като вихрушка, и най-сетне към едрото заглавие във вестника, което можеше да се прочете отдалеч:

„КОНКАРНО Е ОБЗЕТ ОТ СТРАХ“

Подзаглавията следваха:

„ВСЕКИ ДЕН ПО ЕДНА ДРАМА“

„ИЗЧЕЗВАНЕТО НА НАШИЯ СЪТРУДНИК

ЖАН СЕРВИЕР“

„ПЕТНА ОТ КРЪВ В КОЛАТА МУ“ „ЧИЙ РЕД Е СЕГА?“

Мегре дръпна за ръкава хлапака с вестниците.

— Много ли продаде?

— Десет пъти повече, отколкото през другите дни. Хукнахме от гарата трима...

Щом Мегре го пусна, момчето продължи да тича по кея, викайки:

— „Брестки фар“... Сензационен брой!...

Комисарят нямаше време да почне статията, когато Ема му каза:

— Търсят ви по телефона...

Един яростен глас, гласът на кмета, викаше:

— Ало! Вие ли, господин комисар, внушихте да се напише тая глупава статия?... И аз дори да не зная нищо!... Искам да кажа, че трябва, нали, да бъда пръв осведомен какво става в града, на който съм шеф!... Каква е тая история с автомобила?... И тоя човек с големи крака?... От половин час двайсет пъти обезумели хора ми звънят по телефона, за да ме питат верни ли са тия новини... Повтарям ви, че искам отсега нататък... Без да се смуги, Мегре затвори телефона, върна се в кафенето, седна и започна да чете. Мишу и Льо Помре пробягваха с очи един и същ вестник, сложен върху мрамора на масата.

„Нашият отличен сътрудник Жан Сервиер разказа на същото това място за събитията, които се разиграха в Конкарно. То беше в петък. Един почтен търговец на едро в града, господин Мостаган, на излизане от «Адмиралски хотел», спирайки при един вход, за да запали пурата си, бе ударен в корема с куршум, изстрелян от кутията за писма на тая необитаема къща.

В събота комисарят Мегре, наскоро изпратен от Париж за ръководител на криминалната полиция в Рен, пристигна тук, но това не попречи да се случи нова драма!

Вечерта действително по телефона ни съобщиха, че тъкмо когато се канели да вземат аперитива си, трима лични наши граждани — господата Льо Помре, Жан Сервиер и доктор Мишу, към които се присъединили и изпратените за разследване полицаи, забелязали, че поднесеното им перно съдържало силна доза стрихнин.

А тая сутрин, неделя, колата на Жан Сервиер бе намерена близо до реката Сен-Жак без собственика, когото от събота вечер никой не е виждал.

Предната седалка е изцапана с кръв. Едното стъкло е строшено и всичко сочи, че тук е имало борба.

Три дена — три драми! Хората смятат, че ужасът почва да господарува в Конкарно, обитателите на който се питат с тревога: Кой ще бъде следната жертва?

Особена тревога породи сред населението загадъчното присъствие на едно жълто куче, което никой не познава, което изглежда безстопанствено и което се появява при всяко ново нещастие.

Това куче дали не е насочило вече полицията по сериозна следа? И не търсят ли едно лице, чиято самоличност не можа да бъде

установена, но което е оставило на разни места интересни следи — следи от нозе, много по-големи от средни?

Луд?... Или скитник?... Той ли е извършил всички тия злодеяния?... Кого ще нападне тая вечер?...

Несъмнено ще се намери някой да му отговори, защото уплашените жители ще вземат предпазни мерки да се въоръжат и да стрелят срещу него при най-малката тревога!

Но дотогава градът през тоя неделен ден е като мъртъв и атмосферата напомня оная на северните градове през войната, когато съобщаваха за въздушна бомбардировка.“

Мегре погледна през прозореца. Вече не валеше, но улиците бяха изпълнени с черна кал и вятърът все тъй бурно духаше. Небето беше оловносиво.

Хората се връщаха от утринна литургия. Почти всички държаха „Брестки фар“ в ръка. И всички лица се извърщаха към „Адмиралски хотел“, а мнозина ускоряваха крачки.

Наистина имаше нещо мъртвешко в града. Но не беше ли така всяка неделна сутрин? Телефонът отново иззвъни. Чу се гласът на Ема, която отговаряше:

— Не зная, господине... Не съм в течение... Да повикам ли господин комисаря?... Ало!... Ало!... Прекъснаха...

— Кой беше? — измърмори Мегре.

— Мисля, че някакъв парижки вестник... Питаха има ли нови жертви... Ангажираха стая...

— Повикайте по телефона „Брестки фар“.

Докато чакаше, той кръстосваше из помещението, без да поглежда към отпусналия се на стола си доктор Мишу, нито към Льо Помре, който съзерцаваше отрупаните си с пръстени ръце.

— Ало... „Брестки фар“ ли е?... Комисар Мегре... Моля, директорът!... Ало!... Той ли е?... Добре! Кажете ми в колко часа тая сутрин е отпечатан вестникът ви?... Какво?... В девет и половина?... И кой е съчинил статията по повод нещастията в Конкарно?... А, не! Не ми ги разправяйте такива... Какво казвате?... Получили сте тая дописка в плик?... Без подпис?... И вие печатате така всякакви анонимни съобщения, които получавате?... Поздравявам ви!...

Мегре поиска да излезе през вратата, която водеше направо за кея, и видя, че е заключена.

— Какво значи това? — попита той Ема, гледайки я в очите.

— Доктора...

Той впи поглед в Мишу, чиято глава сега беше по-приведена от всеки друг път, сви рамене и излезе през другата врата, вратата на хотела. Повечето магазини бяха със затворени капаци. Хората, облечени празнично, вървяха бързо.

Отвъд вътрешните басейни на пристанището, дето корабите опъваха веригите на котвите си, Мегре намери устието на реката Сен-Жак, съвсем в края на града, там, дето къщите се разреждаха, за да сторят място на корабостроителниците. По кея се виждаха недовършени кораби. В тинестата кал гниеха стари лодки.

На мястото, дето един каменен мост се премята над реката, която се влива в пристанището, около малък автомобил се тълпеше група любопитни.

За да се стигне дотам, трябваше да се избиколи, защото кейовете се поправяха и не можеше да се мине. От отправените към него погледи Мегре разбра, че всички вече го познават. И пред затворените магазини той видя неспокойни хора, които приказваха тихо.

Най-сетне стигна до изоставената край пътя кола, отвори изведнъж вратичката, от което изпопадаха парчета стъкло, и веднага съзря тъмни петна по плата на седалката.

Наоколо му се бяха скупчили предимно хлапетии и млади контета.

— Къде е къщата на господин Сервиер?...

Десетина души си предложиха услугите да го заведат.

Тя беше на триста метра оттам — една къща на средна ръка хора, обиколена с градина. Придружаващите го се спряха до желязната решетеста ограда, а Мегре, който позвъни, бе въведен вътре от една прислужница с разстроено лице.

— Тук ли е госпожа Сервиер?

Тя вече отваряше вратата на трапезарията.

— Кажете ми, моля ви се, господин комисар!... Мислите ли, че са го убили?... Полудявам... Аз...

Почтена около четиридесетгодишна жена с обноски на добра домакиня, което личеше от чистотата на къщата.

— Откога не сте виждали мъжа си!...

— Той си дойде снощи за вечеря... Видях, че е много зает, но не ми каза нищо... Беше оставил колата пред портата, което значеше, че след вечеря ще излиза... Знаех, че се събират да играят карти в „Адмиралското кафене“... Попитах го късно ли ще се върне... Легнах си в десет часа... Дълго време останах будна... Чух, като удари единадесет часът, единадесет и половина... Но нему често се случваше да се връща много късно... После съм заспала... Събудих се посред нощ... Учудих се, че не го усещам да лежи до мене... Помислих си тогава, че някой го е замъкнал в Брест... Тук не е много весело... И понякога... Не можах вече да заспя... От пет часа сутринта съм на крак и гледах през прозореца, очаквайки го всеки миг... Не му е приятно, когато разбере, че съм го чакала, а още по-малко — да го разпитвам... В девет часа изтичах до господин Льо Помре... И връщайки се през друга улица, видях хора около колата... Кажете ми! Защо биха го убили?... Той е най-добрият човек на земята... Уверена съм, че няма врагове...

До желязната ограда се бяха събрали хора.

— Изглежда, че има капки кръв... Видях хора, които четяха някакъв вестник, но никой не поиска да ми го даде...

— Мъжът ви имаше ли много пари в себе си?...

— Не вярвам... Както винаги... Триста-четиристотин франка...

Мегре обеща, че ще я държи в течение и дори се помъчи да я успокои с общи фрази. От кухнята идеше миризма на печено. Прислужницата, с бяла престилка, го изпроводи до портата.

Комисарят не бе изминал и сто метра, когато един минувач се приближи бързо до него.

— Извинете, господин комисар... Да ви се представя... Дюжарден, учител... От един час насам различни хора, особено родители на учениците ми, идат да ме питат има ли нещо вярно в онова, което пише вестникът... Някои искат да знаят дали в случай че срещнат човека с големите крака, имат право да стрелят срещу него...

Мегре съвсем не притежаваше ангелско търпение. Той мушна ръце в джобовете си и измърмори:

— Оставете ме на мира!

И тръгна към центъра на града.

Това беше идиотщина! Никога не бе виждал подобно нещо. Това напомняше бурите, както ги представят в киното. Показват най-напред

весела улица, ведро небе. Сетне се появява облак, който закрива слънцето. Бурен вятър мете улицата. Синьо-зеленикаво осветление. Капази, които се блъскат. Вихрушки от прах. Едри капки дъжд.

И ето че върху улицата се излива пороен дъжд под драматично небе!

Конкарно се променяше пред очите му. Статията в „Брестки фар“ бе само началото. Отдавна устните коментари задминаваха далеч написаното.

И отгоре на всичко беше неделен ден! Жителите нямаха работа! Като цел на разходката си бяха избрали колата на Жан Сервиер, до която трябваше да се поставят на стража двама полицаи. Безделниците оставаха там цял час да слушат обясненията на по-добре осведомените.

Когато Мегре се върна в „Адмиралски хотел“, стопанинът с бялата си шапчица, необикновено нервен, го дръпна за ръкава.

— Трябва да ви кажа нещо, господин комисар... Това вече не може да се понася...

— Преди всичко дайте ми да обядвам...

— Но...

Мегре, ядосан, седна в един ъгъл и поръча:

— Голяма бира!... Не сте ли виждали моя инспектор?...

— Той излезе... Мисля, че го извика господин кметът... Също тъй телефонираха от Париж... Един вестник ангажира две стаи — за един репортьор и за един фотограф...

— А Доктора?...

— Той е горе... Поръча ни да не пускаме никого при него...

— А господин Льо Помре?...

— Той току-що си отиде...

Жълтото куче го нямаше вече. Младежи с цветове в петлиците, с твърди от помадата коси бяха насядали около масите, но не пиеха поръчаните лимонади. Бяха дошли ей така — да видят. И се чувствуваха много горди, че са имали тая смелост...

— Ела тук, Ема...

Имаше някаква вродена симпатия между келнерката и комисаря. Тя отиде при него с готовност и остави той да я заведе в един ъгъл.

— Уверена ли си, че тая нощ Доктора не е излизал?...

— Кълна ви се, че не съм спала в неговата стая...

— Могъл ли е да излезе?...

— Не вярвам... Той се страхува... Тая сутрин ме накара да заключа вратата към кея...

— Отде те познава жълтото куче?...

— Не знам... Никога не съм го виждала... То иде... Отива си... Питам се дори кой го храни...

— Отдавна ли е излязло?...

— Не съм обърнала внимание...

Влезе инспекторът Лъороа, нервен.

— Знаете ли, господин комисар, кметът е бесен... И той е от големците... Каза ми, че е братовчед на *министъра на правосъдието!*... Твърди, че ние сме заварили една каша, че ни бивало само да хвърлим града в паника... Той иска да бъде арестуван някой, все едно кой, за да се успокояло населението... Обещах му, че ще ви кажа това... Повтори ми, че кариерата и на двама ни никога не е бивала толкова компрометирана...

Мегре изчовърка бавно лулата си.

— Какво ще направите?

— Съвсем нищо...

— Но все пак...

— Млад сте, Лъороа! Взехте ли интересни отпечатъци във вилата на Доктора?...

— Изпратих всичко в лабораторията... Чашите, кутиите от консерви, ножа... Снех дори гипсови отпечатъци от следите на човека и на кучето... То беше мъчно, защото тукашният гипс е лош... Какво смятате да правим?...

Вместо отговор Мегре извади от джоба бележника си и инспекторът, все повече и повече объркан, прочете следното:

„Ернест Мишу (наричан Доктора). Син на дребен индустриалец от Сена и Оаза, който е бил народен представител през един законодателен период и след това фалирал. Бащата е умрял. Майката е сплетница. Опитала се заедно със сина си да продава места в Жуан-ле-Пен. Пълен провал. Почнала същото и в Конкарно. Образувала акционерно дружество, използвайки името на покойния

си мъж. Не е внесла капитал. Опитала се да издействува в участъка за продан съобщителните средства да бъдат за сметка на общината и окръга.

Ернест Мишу е бил женен, след това разведен. Бившата му жена е съпруга на един нотариус в Лил.

Тип на изроден човек. Почти неплатежоспособен.“

Инспекторът погледна началника си така, като че искаше да каже:

„Е, и по-нататък?“

Мегре му показва следните редове:

„*Ив Льо Помре*. От семейството Льо Помре. Брат му Артур управлява най-голямата фабрика за консервни кутии в Конкарно. Дребни благородници. Ив Льо Помре е красавецът на семейството. Никога не е работил. Изял отдавна по-голямата част от наследството си в Париж. Установил се в Конкарно, когато му останал само двацет хиляди годишен доход. Успява все пак да мине за градски първенец, като лъска сам обувките си. Многобройни любовни истории с работнички. Няколко скандала е трябвало да бъдат потушени. Ходи на лов във всички околни замъци. Представителен. Чрез връзките си успял да стане датски вицеконсул. Мъчи се по всякакъв начин да получи ордена на «Почетния легион». Често кара брат си да плаща дълговете му.“

„*Жан Сервиер* (псевдоним на Жан Гойар). Роден е в Морбихан. Дълго време журналист в Париж, главен секретар на малки театри и прочие... направил скромно състояние и се настанил в Конкарно. Оженил се за една бивша работничка, която петнадесет години преди това му е била любовница. Начин на живот — като средно състоятелен собственик. Няколко лудории в Брест и Нант. Живее повече от дребните си доходи, отколкото от

журнализма, с който много се гордее. Награден с академични палми.“

— Не разбирам! — измърмори инспекторът.

— По дяволите! Дайте ми вашите бележки...

— Но... кой ви е казал, че аз...

— Дайте ги...

Бележникът на комисаря беше тефтерче от тия по петдесет сантимата, с хартия на квадратчета и с муша-мени корици. Бележникът на инспектора Лъороа бе бележник с листа, които се сменят, закачени на спирала.

С бащински вид Мегре прочете:

„1. Историята Мостаган. Куршумът, който е ударил търговеца на вина, сигурно е бил предназначен за друг. Тъй като не би могло да се предвиди, че някой ще спре до прага на входа, сигурно е била уговорена среща на това място с действителната жертва, която не е дошла или е дошла много късно.

Освен ако целта е била да се тероризира населението. Убиецът познава чудесно Конкарно. (Пропуснато да се анализира пепелта от цигарите, намерени в коридора.)

2. Историята с отровеното перно. Зимно време «Адмиралското кафене» почти през целия ден е празно. Някой, който знае това, е могъл да влезе и да пусне отрова в бутилките. В две бутилки. Значи насочено е било срещу ония, които пият перно и калвадос. (Трябва да се отбележи все пак, че Доктора е съзрял навреме и без много усилия белите зрънца в течността.)

3. Историята с жълтото куче. То познава «Адмиралското кафене». Има господар. Но кой е той? Изглежда, че то е най-малко петгодишно.

4. Историята Сервиер. Да се открие чрез експертиза на почерка кой е изпратил статията на «Брестки фар».“

Мегре се усмихна, върна бележника на своя другар и рече:

— Много добре, моето момче...

Сетне, като изви смръщен поглед към силуетите на любопитните, които непрестанно се виждаха през зелените стъкла, той добави:

— Хайде да ядем!

Малко по-късно, когато останаха сами в трапезарията с търговския пътник, пристигнал сутринта, Ема им съобщи, че доктор Мишу, комуто станало по-зле, поискал да му занесат в стаята лек обед.

Следобед „Адмиралското кафене“ с малките синкаво-зеленикави стъкла на прозорците беше като клетка от Зоологическата градина, пред която дефилират празнично пременените любопитни. И след това ги виждаха, че отиват в края на пристанището, дето колата на Сервиер, пазена от двама полицаи, беше втори забавен номер.

От разкошната си вила в Белите пясъци кметът три пъти телефонира.

— Арестувахте ли някого?...

Мегре почти не си даваше труд да отговаря. Младежта от осемнадесет до двадесет и пет години бе изпълнила кафенето. Шумни компании, насядали По масите, поръчваха питиета, без да ги пият.

Но достатъчно бе да останат пет минути в кафенето — и разговорите замлъкваха, смеховете замираха и стеснението се заместваше с празни приказки. И едни след други те си отиваха. Разликата стана по-чувствителна, когато трябваше да запалят лампите. Беше четири часът. Обикновено по това време множеството продължаваше да минава.

Но тая вечер тук беше пустинно и мъртвешки тихо. Би казал човек, че всички, които се разхождаха, се бяха сговорили. В по-малко от четвърт час улиците се из-празника и когато отвреме-навреме прокънтяваха стъпки, то бяха бързите стъпки на разтревожен минувач, който искаше да се прибере на сигурно в къщи.

Ема се беше облакътвила на масата. Стопанинът сновеше от кухнята до кафенето, дето Мегре продължаваше да не слуша жалбите му.

Към четири часа и половина Ернест Мишу, все така по пантофи, слезе отгоре. Брадата му бе пораснала. Шалчето му от кремава коприна беше измокрено от пот.

— Тук ли сте, господин комисар?...

Това като че го успокои.

— А вашият инспектор?...

— Изпратих го да се поразходи из града...

— Ами кучето?

— От тая сутрин не са го виждали...

Подът беше сив, мраморът на масите съвсем бял, със синкави жилки. През прозорците се виждаше в стария град светещият часовник, който показваше пет часа без десет.

— Все още ли не се знае кой е написал оная статия?...

Вестникът беше на масата. И в края на краищата хората виждаха само четирите думи:

„ЧИЙ РЕД Е СЕГА?“

Телефонът иззвъни, Ема отговори:

— Не... Нищо... Не зная нищо...

— Кой е? — запита Мегре.

— Друг парижки вестник... Изглежда, че редакторите пристигат с кола...

Тя още не бе довършила, когато телефонът отново иззвъни.

— За вас, господин комисар...

Цял побледнял, Доктора следеше с поглед Мегре.

— Ало!... Кой е на телефона?...

— Лъороа... Аз съм в стария град, до канала... Чух изстрел... Един обущар, който видял от прозореца си жълтото куче...

— Умря ли?

— Ранено! Гръбнакът му е строшен... Животното едва се влачи... Хората не смеят да се приближат до него... Телефонирам ви от едно кафене... Животното е наред улицата... Виждам го през прозореца... То вие... Какво да сторя?

И гласът на инспектора, който се мъчеше да се покаже спокоен, бе тревожен, като че това жълто куче беше някакво свръхестествено същество.

— По всички прозорци има хора... Кажете, господин комисар, дали не трябва да го доубия?...

С оловен цвят на лицето, изправен зад Мегре, Доктора питаше боязливо:

— Какво има?... Какво казва той?...

А комисарят наблюдаваше Ема, облакътена на тезгяха и със зареян нанякъде поглед.

IV

КОМАНДЕН ПУНКТ НА ЧАСТТА

Мегре мина по подвижния мост, прекоси линията на укрепления и навлезе в една крива и едва осветена улица. Онова, което жителите на Конкарно наричат затворения град, тоест стария квартал, още обграден със зидовете си, е една от най-населените части на града.

И въпреки това, колкото по-навътре крачеше комисарят, той навлизаше в зона на все по-двусмислено мълчание. Мълчанието на множество, хипнотизирано от някакво зрелище, множество, което потрепва, страхува се или е обзето от нетърпение.

Чуваха се само отделни гласове на юноши, решени да се перчат.

Още един завой — и сцената се разкри пред комисаря: тясна уличка с хора по всички прозорци; стаи, осветени с газени лампи, с легла; група, която препречваше пътя, и зад нея широко празно място, отдето се чуваше хъркане.

Мегре отстрани зрителите, повечето младежи, които се изненадаха, като го видяха. Двама от тях още хвърляха камъни към кучето. Другарите им поискаха да ги спрат. Чу се или по-точно разбра се, че казват:

— Внимание!...

И едно от момчетата, които замерваха с камъни кучето, се изчерви до уши, когато Мегре го отстрани и тръгна към раненото животно. Сега вече мълчанието бе друго. Очевидно бе, че няколко мига преди това нечисто опиянение владееше зрителите с изключение на една стара жена, която викаше от прозореца:

— Срамота е!... Трябва да им съставите акт, господин комисар... Всички се нахвърлиха срещу клетото животно... И аз зная защо, зная!... Защото се страхуват от него...

Обущарят, който бе стрелял, се прибра засрамен в дюкяна си. Мегре се наведе, за да помилва кучето по главата, което го погледна учудено, но не още с признателност. Инспекторът Лъороа излезе от

кафенето, отдето бе телефонираше. Някои от зрителите се разотидоха със съжаление.

— Да се докара ръчна количка!...

Един по един прозорците се затваряха, но зад завесите се усещаха любопитни сенки. Кучето бе мръсно, гъстата му козина — изцапана с кръв. Коремът му — кален, муцуната — суха и гореща. Като усети, че се занимават с него, то почувствува доверие и не се опитваше вече да се влече по земята сред двадесетината големи камъка около него.

— Къде да го занесем, господин комисар?...

— В хотела... Полека... Сложете слама в количката...

Това шествие можеше да бъде смешно, но то изглеждаше внушително поради чудото на тревогата, която още от заранта продължаваше да се сгъстява. Количката, бутана от един старец, се друсаше по каменната настилка на улицата с многобройни завой, мина по подвижния мост и никой не посмя да тръгне подире й. Жълтото куче пъхтеше силно и изпъваше в гърчове четирите си крака наведнъж.

Мегре съзря пред „Адмиралски хотел“ кола, която не бе виждал досега. Когато отвори вратата на кафенето, видя, че атмосферата се бе променила.

Някакъв човек го блъсна, съзря кучето, което вдигаха, насочи към него фотографически апарат и светна с магнезий. Друг, в голф и червен пуловер, с бележник в ръка, досегна каскета си.

— Комисарят Мегре, нали?... Аз съм Васко от „Льо Журнал“... Току-що пристигам и вече имах късмет да се срещна с господин...

Той посочи Мишу, седнал в ъгъла и опрял гръб в облегалото на плюшеното канапе.

— Колата на „Пти Паризиен“ пристига след нас... Повреди се на десетина километра оттук...

Ема запита комисаря:

— Къде искате да го сложат?...

— Няма ли място за него вътре в зданието?

— Да... близо до двора... Един килер, дето събираме празните бутилки...

— Лъороа!... Повикайте по телефона ветеринарен лекар...

Един час преди това тук имаше само пустота, мълчание, напрегнато от сдържаност. Сега фотографът в почти бял тренчкот

буташе маси и столове и викаше:

— Един миг... Не мърдайте, моля... Обърнете главата на кучето насам...

И магнезият блясваше.

— А Льо Помре? — попита Мегре, обръщайки се към Доктора.

— Излезе малко след вас... Кметът пак телефонира... Мисля, че ще дойде.

В девет часа вечерта „Адмиралското кафене“ се превърна в нещо като главна квартира. Бяха пристигнали двама нови репортьори. Единият пишеше дописката си на масата в дъното. Отвреме-навреме един фотограф слизаше от стаята си.

— Нямате ли деветдесетградусов спирт? Абсолютно ми е необходим, за да изсуша лентите... Кучето е знаменито... Казвате, че наблизо има аптека?... Затворена ли?... Няма значение...

В коридора, дето беше телефонният апарат, един журналист диктуваше равнодушно дописката си:

— Мегре, да... М като Морис... А като Артур... Да... И като Изидор... Отбелязвайте всички имена наведнъж... Мишу... М... И... шу, като шу^[1]... Като брюкселско зеле... Не, не, не като пу^[2]. Един момент... ще ви дам заглавията... Това ще бъде челната колона, нали?... Да!... Кажете на шефа, че трябва да бъде на първа страница...

Объркан, инспекторът Льороа търсеше непрестанно с очи Мегре, сякаш да се залепи о него. В ъгъла единствен търговският пътник приготвяше утрешната си обиколка, като си помагаше със „Справочник на окръзите“. Отвреме-навреме той викаше на Ема:

— Шофие... кинкалерия на едро, нали? Благодаря...

Ветеринарният лекар бе извадил куршума и бе направил стегната превръзка на задната част на кучето.

— Голямо тегло теглят тия животни!...

Постлаха стар чаршаф върху сламата в килера с под от плочи, вратата на който водеше към двора и към стълбите за зимника. Кучето лежеше там само, на десет сантиметра от един къс месо, но не го поглеждаше.

Кметът дойде с кола. Старец с бяла брадичка, много изискан, с отмерени жестове. Той присви очи, навлизайки в тая атмосфера на

военен пост или по-точно — на команден пункт.

— Кой са тия господа?

— Журналисти от Париж...

Кметът се нервира.

— Великолепно! Утре цяла Франция ще приказва за тая глупава история!... Все още ли не сте открили нищо?...

— Разследването продължава! — измърмори Мегре с такъв тон, с какъвто би казал: „Това не е ваша работа!“

Защото въздухът бе наситен с възбуда. Нервите на всички бяха изопнати до крайност.

— Ами вие, Мишу, няма ли да се приберете в къщи?...

Погледът на кмета бе презрителен, укоряващ Доктора в страхливост.

— Тъй както върви — в двайсет и четири часа ще имаме обща паника... Аз вече казах, че трябва да се арестува някой, който и да е...

И той подчерта последните си думи с поглед, отправен към Ема.

— Зная, че не мога да ви давам заповеди... А колкото до местната полиция, вие сте ѝ оставили нищожна роля... Но ще ви кажа следното: още една драма, само една — и катастрофата ще настъпи... Хората очакват нещо... Дюкяните, които всеки неделен ден са отворени до девет часа, сега са със заключени капаци... Тая нелепа статия в „Брестки фар“ изплаши населението...

Кметът не бе свалил бомбето си и отивайки си, още повече го нахлупи; той каза:

— Ще ви бъда много задължен, господин комисар, ако ме осведомявате... И повтарям ви, че всичко, което се върши сега — се върши на ваша отговорност...

— Голяма бира, Ема! — поръча Мегре.

Не можеше да се попречи на журналистите да отседат в „Адмиралски хотел“, както и да се настаняват в кафенето, да телефонираат и да изпълват зданието с шумно сноване насам-нататък. Те искаха мастило, хартия. Разпитваха Ема, която ги гледаше слисана.

Навън — черна нощ с просвет от луната. Той придаваше романтичен вид на отрупаното с тежки облаци небе, вместо да го освети. И тая кал, която се лепеше по всички обувки, защото в Конкарно улиците още бяха без каменна настилка!

— Льо Помре каза ли ви, че ще дойде? — рече Мегре на Мишу.

— Да... Той отиде да вечеря в къщи...

— Къде живее той? — попита един журналист, който нямаше вече какво да върши.

Доктора му каза, а комисарят сви рамене и дръпна Лъороа в един ъгъл.

— Имате ли оригинала на статията, публикувана тая заран?

— Току-що го получих... Той е в стаята ми... Текстът е писан с лява ръка от лице, което се е страхувало, че ще познаят почерка му...

— Марка няма ли?...

— Не! Писмото е пуснато в пощенската кутия на вестника... На плика е означено: „Извънредно бързо“...

— Значи най-късно в осем часа сутринта някой вече е знаел за изчезването на Жан Сервиер, знаел е, че колата е или ще бъде изоставена близо до реката Сен-Жак и че по седалката ще бъдат забелязани кървави петна... И той някой, свръх всичко, е знаел, че някъде ще бъдат открити следи от непознато лице с големи крака...

— Невероятно!... — въздъхна инспекторът. — Що се отнася до следите, аз ги изпратих в Дирекцията на полицията чрез белинограма^[3]. Там вече са проверили. Получих отговор: следите не са на никого от зарегистрираните престъпници...

Човек не можеше да се измами: и Лъороа бе обзет от страха, който царуваше наоколо. Но най-отровен от тоя вирус, ако би могло да се каже тъй, беше Ернест Мишу, чийто силует бе още по-нищожен поради контраста със спортното облекло, с твърде свободните жестове и самоувереността на журналистите.

Той не знаеше де да се дене. Мегре го попита:

— Няма ли да лягате?...

— Не още... Никога не заспивам преди един часа след полунощ...

Той се опита да се усмихне неумело и показа два златни зъба.

— Откровено казано, какво мислите вие за всичко това?

Светецият часовник в стария град изби десет пъти. Повикаха комисаря на телефона. Беше кметът.

— Още ли нищо?...

Нима и той също очакваше нова драма?

Но в същност не очакваше ли и самият Мегре? Все пак той отиде да види жълтото куче, което се бе простряло и отвори, без да се

страхува, едното си око, гледайки приближаването му. Комисарят го погали по главата и прибра малко сламата под нозете му.

Той видя хотелиера зад себе си.

— Смятате ли, че господата от вестниците ще останат задълго?... Защото в такъв случай трябва да помисля за продукти... Пазарът е утре в шест часа...

Ако не познавахте Мегре, бихте се объркали в подобен случай, като съзрете как големите му очи са втренчени в челото ви, като че без да ви виждат, и след това, като го чуете да измърморва нещо неразбрано, отдалечавайки се с такъв вид, сякаш не си струва трудът да ви обръща внимание.

Влезе репортьорът на „Пти Паризиен“, изтърсвайки измокрената си мушама.

— Я!... Вали ли?... Какво ново, Грослен?...

Пламъче блещукаше в очите на младия човек, който каза тихичко няколко думи на придружаващия го фотограф и после откочи телефонната слушалка.

— „Пти Паризиен“, госпожице... Служба по печата... Предимство!... Какво?... Имате директна връзка с Париж?... тогава дайте бързо... Ало!... Ало!... „Пти Паризиен“ ли е?... Госпожица Жермен?... Свържете ме със стенографката от службата... Тук е Грослен!

Гласът му беше нетърпелив. А погледът сякаш предизвикваше събратята му, които го слушаха. Мегре, който минаваше зад него, се спря да чуе.

— Ало!... Вие ли сте, госпожица Жан? Бързо, нали!... Има още време да се приготвят няколко издания за провинцията... Другите ще го имат само в изданието за Париж... Ще кажете на редакционния секретар да нагласи дописката... Аз нямам време... „Аферата Конкарно... Нашите предвиждания излязоха верни... Ново престъпление...“ Ало! Да, *престъпление!*... Или ако обичате — „един убит човек“...

Всички бяха млъкнали. Доктора като омагьосан тръгна към журналиста, който, все така разпален, тържествуващ и трепетен, продължаваше:

— „След господин Мостаган, след журналиста Жан Сервиер — господин Льо Помре!...“ Да... Преди малко ви предадох буква по

буква името му... „Току-що е намерен мъртъв в стаята си... У дома си!... Няма рани... Мускулите са изопнати и всичко говори за отравяне...“ Чакайте... Завършете с: „Ужасът цари“... Да!... Тичайте при секретаря на редакцията... След малко ще ви продиктувам дописка за парижкото издание, но съобщението трябва да се помести в изданията за провинцията...

Той закачи слушалката, избърса потта си и хвърли наоколо си ликуващ поглед.

Телефонът вече работеше отново.

— Ало!... Комисарят ли е?... От четвърт час се мъчим да ви намерим... Тук е домът на Льо Помре... Бързо! Той е мъртъв!...

И гласът повтори зловещо:

— Мъртъв!

Мегре погледна наоколо си. Почти по всички маси имаше празни чаши. Ема, с лице на мъртвец, не откъсваше очи от полицая.

— Никой да не пипа нито една чаша, нито една бутилка!... — заповяда той. — Чувате ли, Льороа?... Не мърдайте оттук!

С мокро от пот чело Доктора бе дръпнал шалчето си и сега се виждаше мършавият му врат и ризата му, която се държеше с едно двойно копче.

Когато Мегре пристигна в апартамента на Льо Помре, един лекар от съседната къща бе направил вече първите констатации.

Там беше една около петдесетгодишна жена, собственицата на зданието, която бе телефонирала.

Хубава къща от сив камък, обърната към морето. И през всеки двайсет секунди светещият сноп на фара запалваше прозорците.

Един балкон. Прът за знаме и табела с датския герб.

Тялото бе простряно върху червеникавия килим на квартирата, отрупана с дребни евтени украшения. Отвън пет души гледаха пристигането на комисаря, без да промълвят дума.

По стените — снимки на актриси, изрязани и сложени в рамки, изображения от лекомислени вестници и няколко снимки на жени, надписани за него.

Ризата на Льо Помре бе разкъсана. Обущата му бяха още тежки от кал.

— Стрихнин! — каза лекарят. — Или поне бих се заклеял, че е така... Погледнете очите му... И особено вземете пред вид вцепенението на тялото... Агонията е продължила повече от половин час... А може би и повече...

— Къде бяхте вие? — попита Мегре хазяйката.

— Долу... Господин Льо Помре наемаше целия първи етаж и се хранеше у мене... Той дойде за вечеря към осем часа... Почти нищо не яде... Спомням си, че ми каза, че електричеството било слабо, когато лампите светеха както всеки друг път. Каза ми, че пак ще излезе, но че преди това ще вземе един аспириин, защото главата му тежала...

Комисарят погледна лекаря въпросително.

— Точно така!... Първите признаци...

— Колко време след поглъщането на отровата се проявяват те?

— Зависи от дозата и от организма... Понякога след половин час... Друг път след два...

— А смъртта?...

— ... настъпва едва след общата парализа. Но преди това има местни парализи... Така, той вероятно се е опитал да повика някого... Беше легнал на тоя диван.

Същият диван, който бе спечелил прозвището на квартирата на Льо Помре „Къщата на срамотите“! Лекомислените изображения около него бяха по-Многобройни, отколкото другаде. Нощната лампичка отцеждаше розова светлина.

— Той се е мятал като в криза от delirium tremens... Смъртта го е връхлетяла на земята...

Мегре отиде до вратата, която един фотограф се канеше да отвори, и я затвори под носа му. Той правеше сметка полугласно:

— Льо Помре е излязъл от „Адмиралското кафене“ малко след седем часа вечерта... Пил един коняк с вода... Четвърт час по-късно той е пил и ял тук... Според това, което ми казвате за действието на стрихнина, той еднакво би могъл да погълне отровата както там, така и тук...

Мегре веднага отиде в партерния етаж, дето хазяйката плачеше, обиколена от три съседки.

— Чиниите и чашите от вечерята!...

За няколко мига тя не можа да разбере. Тъкмо когато щеше да отговори, той бе видял вече в кухнята леген с още топла вода и отдысно

чистите, а отляво — нечистите чинии и чаши.

— Аз миех съдовете, когато...

Дойде един градски полицаи.

— Пазете къщата. Заповядайте всички да излязат навън освен собственицата... И никакви журналисти и фотографи!... Никой да не пипа нито една чаша, нито една чиния...

Трябваше в тая буря да се минат петстотин метра, за да се стигне до хотела. Градът бе потънал в тъмнина. Само два-три прозореца бяха осветени, и то на голямо разстояние един от друг.

Но на площада, при ъгъла на кея; трите зеленикави прозореца на „Адмиралски хотел“ бяха осветени, ала поради стъклата напомняха по-скоро някакъв чудовищен аквариум.

Когато се приближеше хотелът, долавяше се глъчка, телефонен звън и бръмченето на кола, която нагласяваха да тръгне.

— Къде отивате? — попита Мегре.

Той се бе обърнал към един журналист.

— Линията е заета! Отивам да телефонирам от другаде... След десет минути ще бъде много късно за моето парижко издание...

Инспекторът Льороа, изправен сред кафенето, приличаше на възпитател, който следи вечерните занимания на ученици. Някой непрестанно пишеше. Търговският пътник беше слисан, но крайно увлечен от тая нова за него атмосфера.

Всички чаши бяха останали по масите. Имаше чаши със столчета, в които са били наливани аперитиви, големи чаши за бира, още със следи от пяна, и малки чашки за ликьор.

— В колко часа бяха разчистени масите?... Ема се помъчи да си спомни.

— Не мога да кажа. Някои чаши раздигах една след друга... Някои си стоят там от следобед...

— Чашата на господин Льо Помре?...

— Какво пи той, господин Мишу?...

Вместо него отговори Мегре:

— Коняк с вода...

Тя изгледа поред чашите.

— Шест франка... Но аз сервирах уиски на един от господата, а цената е същата... Може да е тая чаша? А може и да не е...

Фотографът, който никак не беше се объркал, правеше снимки на цялата синьо-зеленикава стъклария, наредена по мраморните маси.

— Доведете ми аптекаря! — заповяда комисарят на Льороа.

И тая нощ стана наистина нощ на чашите и на чиниите. Донесоха и другите от къщата на датския вицекомсул. Репортьорите нахлуха в лабораторията на аптекаря като у дома си, а един от тях, бивш студент по медицина, взе участие дори в анализите.

По телефона кметът се бе задоволил да отсече рязко:

— ... цялата отговорност носите вие...

Не се откри нищо. Но хотелиерът изскочи ненадейно и попита:

— Какво е станало с кучето?...

Килерът, дето го бяха оставили да лежи върху сламата, беше празен. Жълтото куче, което поради превръзката, пристягаща цялата му задна част, не можеше нито да върви, нито да се влече, бе изчезнало.

Чашите не показваха нищо.

— Чашата на господин Льо Помре е била може би измита... Не знам вече... В тая навалица!... — каза Ема.

У хазяйката също тъй половината от съдовете бяха минали през топла вода.

Ернест Мишу, с пръстен цвят на лицето, се интересуваше особено от изчезването на кучето.

— Дошли са за него през двора!... Там има един вход към кея... Нещо като задънена улица... Трябваше да се заключи вратата, господин комисар... Иначе... Помислете само, той е успял да се вмъкне тук, без никой да види!... И да си отиде с кучето в ръце!...

Би казал човек, че той не смееше да напусне дъното на кафенето и че гледа да бъде колкото е възможно по-далеч от вратите.

---

[1] Chou (фр.) — зеле. — Б. пр. ↑

[2] Pou (фр.) — въшка. — Б. пр. ↑

[3] Предаване през разстояние на чертежи, рисунки, снимки. — Б. пр. ↑

V

ЧОВЕКЪТ ОТ КАБЕЛУ

Беше осем часът заранта. Мегре, който не си бе лягал, току-що бе взел една вана и довършваше да се бръсне пред огледалото, закачено на прозореца.

Беше по-студено от предните дни. Ситният дъжд приличаше на разтопен сняг. Долу един репортьор дебнеше пристигането на вестниците от Париж. Свирката на влака от седем часа и половина се бе чула. След няколко мига щяха да пристигнат носителите на сензационните издания.

Комисарят гледаше долу изпълнения с хора площад — беше пазарен ден. Но усещаше се, че тоя пазар няма обикновеното оживление. Всички приказваха тихо. Селяните изглеждаха неспокойни от новините, които научаваха.

По площада имаше петдесетина сергии с буци масло, яйца, зеленчуци, презрамки и копринени чорапи. Вдясно бяха спрели най-различни каруци и над всичко се носеха като криле белите забрадки с широки дантели.

Едва когато част от пазара промени облика си и хората започнаха да се прилепят един о друг, за да гледат в една посока, Мегре забеляза, че там става нещо. Но прозорецът бе затворен. Той не чуваше шумовете или по-точно до него стигаше смътна глъчка.

Погледна по-надалеч. В пристанището неколцина рибари натоварваха на лодки празни кошове и мрежи. Но те изведнъж застанаха неподвижни, за да сторят път на двама полицаи, които водеха към кметството някакъв заловен човек.

Единият от полицаите беше съвсем млад, без брада. Цялото му лице излъчваше наивност. Другият имаше големи червеникави мустаци, а гъстите вежди му придаваха едва ли не страшен вид.

Разговорите на пазара спряха. Всички гледаха тримата души, които приближаваха. Показваха белезниците, стегнали китките на злосторника.

Великан! Той вървеше приведен напред, от което раменете му изглеждаха двойно по-широки. Влачеше краката си из калта и сякаш дърпаше след себе си полицаите.

Носеше някакво вехто сако. Нямаше шапка и главата му бе обрасла с гъста, къса и съвсем тъмна коса.

Журналистът изтича по стълбите, блъсна и разтвори една врата и викна на заспалия си фотограф:

— Беноа!... Беноа!... Бързо!... Ставай!... Една знаменита снимка!...

Той дори не предполагаше колко бе прав. Защото докато Мегре измиваше последните сапунени следи по бузите си и търсеше самото си, без да откъсва очи от площада, там стана едно наистина необикновено събитие.

Множеството бе вече обградило полицаите и заловения човек. Изведнъж човекът, който навярно отдавна беше дебнал тая възможност, дръпна силно двете си китки.

Отдалеч комисарят видя жалките краища на веригата, увиснала в ръцете на полицаите. И човекът се мушна в множеството. Една жена се търколи на земята. Хората се разбягаха. Докато се опомнят, заловеният се втурна в една задънена улица, на двайсет метра от „Адмиралски хотел“, току до празната къща, пощенската кутия на която миналия петък бе изхвърлила куршума от револвера.

Единият от полицаите — по-младият — понечи да стреля, но се подвоуми и хукна, държейки оръжието си така, че Мегре чакаше да стане някоя злополука. Един дървен навес се разклати от напора на бягащите и платненият му покрив се стовари върху буците масло.

Младият полицай има смелостта да се втурне сам в задънената улица. Мегре, който знаеше това място, продължи да се облича, без да бърза.

Защото би било чудо да се намери сега избягалият. Уличката, широка два метра, се чупеше под прав ъгъл на две места. Двадесет къщи, обърнати към кея или към площада, имаха врати към задънената уличка. А освен това имаше навеси, дюкяни на един търговец на въже и на принадлежности за кораби, склад за консервни кутии, куп безредни постройки, различни ъгли и ъгълчета, покриви, на които лесно можеше да се покачиш — всичко, което правеше преследването почти невъзможно.

Сега множеството се държеше по-надалеч. Жената, която бяха търколили, зачервена от възмущение, сочеше юмрук по всички посоки, а по брадичката ѝ се стичаха сълзи.

Фотографът излезе от хотела бос, навлякъл тренчкот над пижамата си.

Половин час по-късно пристигна кметът, малко след жандармерийския поручик, чиито подчинени започнаха служебно да претърсват околните къщи.

Като видя Мегре, седнал на маса в кафенето заедно с младия полицаи и зает да дъвче препечен хляб с масло, висшият градски чиновник потрепера от възмущение.

— Аз ви предупредих, господин комисар, че ви държа отговорен за... за... Но това, изглежда, не ви смущава!... Ей-сега ще изпратя телеграма в Министерството на вътрешните работи, за да го осведомя за... за... ѝ да помоля... Видяхте ли поне какво става навън?... Хората бягат от къщите си... Един немощен старец реве от страх, защото не може да мръдне от втория етаж... Хората виждат разбойника навсякъде...

Мегре се обърна и съзря Ернест Мишу, застанал също като страхливо дете, колкото е възможно по-близо до него и по-безпльтен от призрак.

— Забележете, че той е арестуван от местната полиция, тоест от обикновени полицаи, тогава, когато...

— Вие още ли искате да арестувам някого?

— Какво искате да кажете?... Смятате да заловите беглеца ли?

— Вчера вие поискахте от мен да арестувам някого, все едно кого...

Журналистите бяха навън и помагаха на жандармите в претърсванията. Кафенето бе почти празно, в безредие, защото нямаше време да го почистят. Тръпчив мирис на угасен тютюн задавяше гърлото. Стъпваха по угарки, храчки, стърготини и счупени чаши.

Комисарят извади от портфейла си една бланкова заповед за арестуване.

— Кажете само една дума, господин кмете, и аз...

— Любопитен съм да узная кого бихте арестували!...

— Ема!... Моля ви, перо и мастило...

Мегре смучеше бързо лулата си. Кметът измърмори с надежда, че той ще го чуе:

— Блъф!...

Но комисарят не се отказа от намерението си и написа, както бе свикнал, с едри, прави, сплескани букви:

„... Лицето Ернест Мишу, управител на Дружеството за недвижими имоти в Белите пясъци...“

Това беше повече комично, отколкото трагично. Кметът четеше от обратната страна. Мегре каза:

— Ето! Щом толкова настоявате, арестувам Доктора...

Доктора погледна двамата и се помъчи да се усмихне насила, като човек, който не знае какво да отговори на някоя шега. Но комисарят наблюдаваше Ема, която отиваше към касата и внезапно се обърна; тя не беше толкова бледа, както обикновено, и не можа да съдържа едно радостно потрепване.

— Предполагам, господин комисар, че си давате сметка за важноста на...

— Това ми е занаятът, господин кмете.

— И след всичко, което се случи, единственото, което вие измислихте да направите, е да арестувате един от моите приятели... по-точно от моите другари... и в края на краищата — един от първенците на Конкарно, един човек, който...

— Имате ли някой удобен затвор?...

През това време Мишу сякаш се мъчеше да преглътне слюнката си.

— Освен полицейския пост в кметството, има и при жандармерията в стария град...

Влезе инспекторът Лъороа. Дъхът му се пресече, когато Мегре с най-естествен глас му каза:

— Вижте какво, драги! Бъдете любезен да отведете Доктора в жандармерията... Скришом!... Не е нужно да му се слагат белезници... Ще го оставите в затвора, като се погрижите да не му липсва нищо...

— Това е чисто безумие! — промълви Доктора. — Нищо не разбирам... Аз... Това е нечувано!... Позорно!...

— По дяволите! — измърмори Мегре и като се обърна към кмета, добави: — Не се противя да продължи търсенето на вашия скитник... То забавлява населението... Може би е полезно?... Но не придавайте голямо значение на неговото залавяне... Успокойте хората...

— Знаете ли, че когато са го хванали тая сутрин, намерили са в него сгъваем нож...

— Не е невъзможно...

Мегре почваше да губи търпение. Прав, той облече тежкото си пардесю с кадифена яка и почна да чисти с ръкав бомбето си.

— До скоро виждане, господин кмете... Ще ви държа в течение... Още един съвет, да не се разправят много неща на журналистите... В същност всичко това не е кой знае каква голяма работа... Ще дойдете ли?

Последните думи бяха отправени към един млад градски полицай, който погледна кмета тъй, като че искаше да каже: „Извинете ... но аз съм длъжен да отида с него...“

Инспекторът Лъроа се въртеше около Доктора като човек, обременен с тежък товар.

Когато минаваше край Ема, Мегре я потупа по бузата и сетне прекоси площада, без да обръща внимание на любопитните.

— Насам ли?...

— Да... Трябва да заобиколим басейните на пристанището... Има да вървим около половин час...

Рибарите не бяха толкова слисани, колкото населението от драмата, която се разиграваше около „Адмиралското кафене“, и десетина кораба, използвайки относителното затишие, се упътваха, карани с весла, към изхода на пристанището, отдето вдигаха платна.

Полицаят хвърляше към Мегре погледи на ученик, който иска да се хареса на учителя си.

— Вижте... Господин кметът и Доктора най-малко два пъти седмично играеха заедно на карти... Това нещо навярно го е потресло...

— Какво разправят местните хора?...

— Зависи от хората... По-простичките, работниците, рибарите, не се вълнуват много... Дори са доволни от случилото се... Защото Доктора, господин Лъо Помре и господин Сервиер не се ползуваха с

много добро име... Разбира се, те бяха от господата... Хората не смееха да им кажат нищо... Макар че малко злоупотребяваха, когато развърщаваха всички момичета от фабриките... Лятно време заедно с техните парижки приятели ставаше още по-лошо... Постоянно пиеха, в два часа след полунощ вдигаха шум из улиците, като че градът е техен... Често получавахме оплаквания... Особено срещу господин Льо Помре, който не можеше да види фуста и да не пламне... Тежко е да се казват тия неща... Но фабриките почти не работят... Има безработица... И тогава с пари... всичките момичета...

— В такъв случай кой се вълнува?...

— Другите... Заможните граждани!... И търговците, които имаха връзки с групата от „Адмиралското кафене“... Като че то беше центърът на града, нали? Че дори и кметът, който ходеше там...

Полицаят бе поласкан от вниманието, с което Мегре го слушаше.

— Къде сме?

— Току-що излязохме от града... Оттук нататък брегът е почти пустинен... Има само скали, борови гори и няколко вили, обитавани през лятото от парижани... Това е, което наричаме върха Кабелу...

— Отде ви хрумна да търсите насам?...

— Когато вие ни казахте — на моя колега и на мене — да търсим някой скитник, който може да е стопанин на жълтото куче, ние първо претърсихме старите кораби в задната част на пристанището... Отвреме-навреме там се намира по някой скитник... Миналата година там изгоря една малка платноходка, защото някакъв скитник забравил да угаси огъня, който бил на-клал, за да се стопли...

— И нищо ли не намерихте?

— Нищо... Моят колега си спомни за някогашния пост на Кабелу, пост за постоянно наблюдение... Стигнахме до него... Виждате, нали, тая четвъртита сграда от дялани камъни върху най-издадената част на скалите?... Тя е от същата епоха, от която са и укрепленията в стария град... Минете оттук... И внимавайте, че има нечистотии... Много отдавна тук живеел един пазач, нещо като постоянно бдящ наблюдател, чиято задача била да сигнализира минаването на корабите... Оттук се вижда много надалеч... Над протока на Гленанските острови, единствения, по който може да се влезе в залива... Но отпреди петдесетина години всичко това било изоставено...

Мегре мина през един вход, вратата на който липсваше, и влезе в помещение с под от утъпкана пръст. Тесни бойници откриваха в далечината морската шир. На отсрещната стена имаше само един прозорец без стъкла и без дървени рамки.

А по каменните зидове — надписи с острие на нож. По земята — късове хартия и безброй остатъци от строшени неща.

— Ето!... Цели петнадесет години тук живя съвсем сам един човек... Слабоумен... някакъв див човек... Той спеше тук, без да обръща внимание на студа, на влагата и на бурите, които плискаха морска вода през бойниците... Беше наистина нещо чудновато и любопитно... През лятото парижаните дохождаха да го видят и му даваха дребни монети... Един търговец на илюстрирани картички се сети да го фотографира и да продава снимките при входа... Най-сетне, през войната, човекът умря... Никой не помисли да изчисти мястото... Вчера аз си рекох, че ако в тоя край някой би искал да се крие, ще се скрие може би тук...

Мегре тръгна по едни тесни каменни стъпала, издълбани в самия зид, и стигна до една караулка или поточно до гранитна кула, отворена към всички страни, от която можеше да се любоваш на цялата околност.

— Тук е бил наблюдателният пост... Преди изобретяването на фаровете запалвали огън на площадката... Та рано тая заран моят колега и аз дойдохме тук... Вървахме на пръсти... Долу, на същото място, дето по-рано спеше побърканият, видяхме един човек, който хъркаше... Един исполин!... Дишането му се чуваше от петнадесет метра... И ние му сложихме белезниците, преди да се събуди...

Те бяха слезли отново в квадратното помещение, заледено от теченията.

— Той не се ли съпротивяваше?...

— Съвсем не!... Колегата ми му поиска книгата за самоличност, а той не отговори... Вие не можахте да го видите... Самичък той е посилен от двама ни... Така че аз не изпусках револвера си... А ръцете му!... Вашите са големи, нали?... Но неговите... трябва да си представите двойно по-големи ръце... и с татуировки...

— Видяхте ли какво изобразяват те?

— Видях на лявата ръка само една котва и буквите „SS“ от двете страни... Но имаше и сложни рисунки... Може би змия... Ние не

пипнахме нищо от онова, което бе по земята... Гледайте!...

Тук имаше всичко: бутилки от хубаво вино, луксозни спиртни питиета, празни консервни кутии и двайсетина непобутнати кутии. Нещо повече: пепел от огън, пален наред помещението, и съвсем наблизко — една оглозгана кост от печено. Късове хляб. Няколко гръбнака на риби. Консерви стриди и щипци от омари.

— Истински гуляй! — възторгна се младият полицай, който навярно никога не би могъл да си направи подобно пиршество. — Това ни обясни оплакванията, които бяхме получили напоследък... Ние не им обърнахме голямо внимание, защото не се отнасяше до значителни неща... самун хляб — три килограма, — откраднат от хлебаря... кош скумрии, изчезнал от рибарска лодка... Управителят на склада „Прюние“, който твърдеше, че нощем му задигат омарите...

Мегре правеше странно изчисление на ум, като се мъчеше да установи за колко дни един човек с голям апетит би могъл да изяде всичко, което бе консумирано тук.

— Една седмица... — промълви той. — Да... Включително печеното...

Неочаквано той попита:

— Ами кучето?...

— Вярно!... Не го намерихме... По земята има много дири от лапи, но ние не видяхме животното... Знаете ли, кметът трябва да е забъркал във всички тия работи поради Доктора. Би ме учудило, ако не телеграфира в Париж, както каза...

— Човекът имаше ли оръжие?...

— Не! Докато колегата ми Пиедбьоф държеше белезниците, а с другата ръка се прицелваше в него, аз претърсих джобовете му... В един от джобовете на панталона имаше печени кестени... Четирипет... Навярно от количката, която събота и неделя вечер стои пред киното... И няколко дребни монети... Нямаше и десет франка... Нож... Но не някой опасен нож... Нож от ония, които носят моряците, за да си режат хляба...

— Не каза ли ни една дума?...

— Нито една... така че ние, колегата и аз, помислихме, че е малоумен, както предишният квартирант... Той ни гледеше като мечка... Брадата му не беше бръсната от седмица и имаше два счупени зъба точно в средата на устата...

— А дрехите му?

— Не мога да ви кажа... Стар костюм... Не зная дори дали под него носеше риза или фланелка... Той вървеше с нас послушно... Ние бяхме горди от нашия лов... Докато стигнем в града, можеше десет пъти да избяга... И затова не се опасявахме, когато с едно дръпване той строши веригите на белезниците... Стори ми се, че откъсна дясната ми китка... Още имам белег... Колкото за доктор Мишу...

— Е?...

— Нали знаете, че майка му трябва да се върне днес или утре... Тя е вдовица на народен представител... Казват, че има големи връзки... И е приятелка с кметшата...

Мегре погледна през бойниците сивия океан. Малки платноходки се промъкваха между върха Кабелу и една подводна скала, която не се виждаше, но личеше от разбиващите се в нея вълни, сетне извиваха и отиваха да хвърлят мрежите си на около една миля.

— Смятате ли наистина, че Доктора е, който...

— Да тръгваме! — рече комисарят.

Приливът почваше. Когато излязоха, водата почваше вече да лиже платформата. На стотина крачки от тях един хлапак скачаше от скала на скала, търсейки кошове за ловене на омари и раци, които бе сложил в дупките по скалите. Младият полицаи не беше от мълчаливите.

— Най-необикновеното е, че са нападнали господин Мостаган, най-добрия човек в Конкарно... Дотолкова добър, че щяха да го правят окръжен съветник... Изглежда, че той не е в опасност, но не могли да извадят куршума... Така че за през цял живот ще носи в корема си парче олово!... И като помисли човек, че ако не му беше хрумнало да запали пурата си...

Те не избиколиха басейните, но пресякоха част от пристанището със сала, който кръстосва между протока и стария град.

Недалеч от мястото, дето миналата вечер младежите нападаха с камъни жълтото куче, Мегре съзря една стена с монументална порта, над която имаше знаме и надпис: „Национална жандармерия“.

Той прекоси двора на постройка от времето на Колбер. В една от канцелариите инспекторът Льороа спореше с един жандармерийски сержант.

— Как е Доктора?... — попита Мегре.

— Тъкмо за него говорехме! Сержантът не ще и да чуе да му носи храна отвън...

— Само на ваша отговорност!... — каза сержантът на Мегре. — И ще ви помоля за една бележка, която да ми послужи за оправдание...

Дворът беше тих като манастир. Една чешма бълболеше приятно.

— Къде е той?...

— Там, вдясно... Ще бутнете вратата и след това... втората врата в коридора... Да дойда ли да ви отворя?... Кметът телефонира, за да ни каже да се отнасяме извънредно внимателно със затворника...

Мегре се почеса по брадата. Инспекторът Лъороа и полицаят, почти връстници, го гледаха със стеснително любопитство.

След няколко мига комисарят влезе сам в една килия с варосани стени, която не беше по-тъжна от обща казармена стая.

При влизането на комисаря Мишу, седнал пред малка масичка от небоядисано дърво, стана, подвоуми се за миг и гледайки встрани, рече:

— Предполагам, господин комисар, че вие разиграхте тая комедия само за да избегнете нова драма, поставяйки ме под закрила от... от нападението на...

Мегре забеляза, че не му бяха прибрали нито презрамките, нито шалчето, нито връзките на обувката, както е наредбата. С крак той придърпа един стол, седна на него, напълни лулата си и измърмори добродушно:

— Дявол да го вземе!... Но седнете де, Докторе!...

VI СТРАХЛИВЕЦ

— Суеверен ли сте, господин комисар?

Възседнал като кон стола си и с лакти, опрени на облегалото, Мегре направи такава гримаса, че тя можеше да изразява каквото щеш. Доктора не беше седнал.

— Мисля, че в същност всички сме суеверни, но това се проявява в някой определен момент или ако щете — в момент, когато сме прицелна точка...

Той се изкашля в кърпата си, погледна я с безпокойство и продължи:

— Преди осем дни бих ви отговорил, че не вярвам на оракули... И все пак!... Оттогава има може би пет години... Неколцина приятели бяхме на вечеря у една парижка актриса... Когато поднасяха кафето, някой предложи да си гледаме на карти... И знаете ли какво ми се падна?... Забележете, че тогава аз се смях!... Смях се много повече, защото това, което ми се падна, съвсем не приличаше на обикновените предсказания: руса жена, възрастен господин, който ви мисли доброто, писмо отдалеч и т.н. На мен излязоха такива карти: „Ще имате лоша смърт... Тежка смърт... Пазете се от жълти кучета...“

Ернест Мишу не бе погледнал още комисаря, към когото сега дигна очи. Мегре седеше спокоен. Изглеждаше дори грамаден върху малкия стол, същинска статуя на спокойствието.

— Това не ви ли учудва?... Цели години никога не бях чувал за жълто куче... В петък избухва една драма... Жертва е един от моите приятели... Аз също като него бих могъл да се прислоня в тоя вход и да бъда ударен от куршума... И ето че изскача и едно жълто куче!

Друг приятел изчезва при нечувани обстоятелства... И жълтото куче продължава да скита!

Вчера дойде редът и на Льо Помре... Жълтото куче!... И искате това да не ми прави впечатление?...

Той никога не бе говорил на един дъх толкова много и докато говореше, постепенно се съвземаше.

Комисарят не можа да го насърчи с нещо повече освен с една въздишка:

— Очевидно... очевидно...

— Това смущава човека, нали?... Аз разбирам, че трябва да съм ви направил впечатление на страхливец... Е, да! Аз се страхувам... Неопределен страх, който ме стисна за гърлото още от първата драма и особено когато изникна въпросът за жълтото куче...

Той ситнеше из килията, гледайки в земята. Лицето му бе оживено.

— Трябваше да помоля вас за закрила, но се побоях от презрението ви... Защото силните хора презират страхливците...

Гласът му стана тънък.

— И аз признавам, господин комисар, че съм страхливец... Ето на, от четири дни се страхувам, четири дни боледувам от страх... Не съм виновен за това!... Учил съм достатъчно медицина и си давам точна сметка за моя случай...

Когато съм се родил, трябвало е да ме сложат в специален апарат за преждевременно родени деца... През детинството си изредих всички детски болести...

И когато избухна войната, лекарите, които преглеждаха по петстотин души на ден, ме обявиха за годен да служа във войската и ме пратиха на фронта... Но аз не само че имах слаби дробове с калцирани жлези, но две години преди това ми бяха махнали и единия бъбрек...

Аз се страхувах! Страх до полудяване!... Санитарите ме дигнали, когато съм бил засипан в една яма от избухването на снаряд... И най-сетне видяха, че не съм годен за военна служба...

Това, което ви разказвам, не е може би хубаво... Но аз ви наблюдавах. Имам впечатлението, че сте способен да разберете...

Лесно е на силните да презират страхливците... Но би трябвало да се погрижат да узнаят дълбоките причини на страхливостта...

Ето на! Аз разбрах, че вие гледате нашата група в „Адмиралското кафене“ без симпатия... Казаха са ви, че се занимавам с продажба на места... Че съм син на някогашен народен представител... Доктор по медицина... И тия вечери около масата в кафенето заедно с други несполучили в живота хора!...

Но какво бих могъл да сторя?... Родителите ми харчеха много пари, въпреки че не бяха богати... Това не е рядко явление в Париж... Израснах в разкош... Прочути водолечебни станции... Сетне баща ми умря и майка ми почна да играе на дребно на борсата, да прави интриги, все тъй дама от висшия свят, все тъй високомерна, но преследвана от кредитори...

Аз ѝ помагах. Само за това бях способен!... Места за продан... В това няма нищо за особена почит... И тоя живот тук... Градски първенци!... Но с нещо не много здраво в тях...

Ето вече три дни, откак вие ме наблюдавате и откакто аз имам желание да ви приказвам с открито сърце... Бях женен... Жена ми поиска развод, защото желаше мъж, въодушевен от по-високи амбиции...

С един бъбрек... Три-четири дни от седмицата се мъкна болен, изморен от леглото до креслото...

Той седна капнал.

— Ема трябва да ви е казала, че бях неин любовник... Глупаво, нали? Но човек има понякога нужда от жена... Тия неща не се обясняват на всички...

В „Адмиралското кафене“ щях може би да полудея в края на краищата... Жълтото куче... Сервиер изчезнал!... Кървави петна в колата му... И особено тая отвратителна смърт на Льо Помре...

Защо него?... Защо не мене?... Два часа преди това ние бяхме заедно, на същата маса, пред същите чаши... И аз имах предчувствието, че ако изляза оттам — ще дойде моят ред... Сетне почувствувах, че обръчът се стяга, че дори в хотела, дори заключен в стаята си, опасността ме преследва...

Когато видях, че подписвате заповед за моето арестуване, трепнах от радост... и все пак...

Доктора погледна стените наоколо и прозореца с три железни пръчки, който гледаше към двора.

— Ще трябва да сменя мястото на леглото си, да го бутна в тоя ъгъл... Как, да, как е възможно преди пет години да ми приказват за жълто куче, когато това куче несъмнено не е било още родено?... Страх ме е, господин комисар! Признавам ви, крещя ви, че ме е страх!... Никак не ме интересува какво ще рекат хората, като узнаят, че съм в затвора... Онова, което не желая — то е, да умра!... А някой ме

дебне, някой, когото аз не познавам, който вече е убил Льо Помре, който несъмнено е убил Сервиер, който е стрелял срещу Мостаган... — Защо?... Кажете ми! Защо?... Навярно някой луд... И още не са успели да го пребият!... Той е свободен... Той броди може би около нас... Знае, че аз съм тук... Ще дойде с ужасното си куче, което гледа като човек...

Мегре бавно стана, чукна лулата о тока си. А Доктора повтори с жалък глас:

— Знам, че ви правя впечатление на страхливец... Ето на! Сигурен съм, че тая нощ ще се измъчвам като прокълнат поради бъбрека...

Мегре стоеше тук — пълна противоположност на затворника, на възбудата му, на треската, на болестта, противоположност на тоя болезнен и отблъскващ страх.

— Искате ли да ви изпратя лекар?...

— Не!... Ако зная, че някой трябва да дойде, още повече ще се страхувам. Ще си представям, че той иде, човекът с кучето, лудият, убиецът...

Зъбите му затракаха.

— Мислите ли, че ще успеете да го арестувате, или ще го пребиеете като бясно животно?... Защото той е бесен... Не се убива така, без причина...

Още три минути и щеше да настъпи нервната криза. Мегре предпочете да излезе, а арестуваният, свил глава между раменете си и със зачервени клепачи, го следеше с поглед.

— Разбрахте ли ме добре, сержант?... Никой да не влиза з килията му, никой освен вас; вие ще му носите храната и каквото поиска... Но ще му вземете всичко, с което може да си послужи, за да се самоубие... Вземете му връзките за обуца, вратовръзката му... Дворът да се пази денем и нощем... С внимание и почит... Много внимание и почит...

— Такъв отличен човек! — въздъхна сержантът. — Смятате ли, че той е...

— Бъдещата жертва ли, да!... Вас ще държа отговорен за живота му!...

И Мегре пое по тясната дълга улица, цапайки в локви вода. Сега вече целият град го познаваше. Когато минаваше по улиците, завесите се размърдваха. Хлапаците спираха да играят, за да го гледат с боязлива почит.

Той вървеше по подвижния мост, свързващ стария град с новия, когато срещна инспектора Льороа, който бе тръгнал да го търси.

— Има ли нещо ново?... Не са ли заловили поне моята мечка?...

— Каква мечка?

— Човека с големите крака...

— Не! Кметът заповядал да спрат търсенията, които вълнували населението. Наредил да се поставят на пост на важните места неколцина жандарми... Но аз искам да ви кажа друго нещо... По повод на журналиста Гойар, наречен Жан Сервиер... Един търговски пътник, който го познавал, твърди, че вчера го срещнал в Брест... Гойар се престорил, че не го вижда, и извърнал глава...

Инспекторът се учуди на спокойствието, с което Мегре прие тая новина.

— Кметът е убеден, че търговският пътник се е излъгал... В града има много дребни, пълнички хора. И знаете ли какво каза на помощника си тихичко, но може би надявайки се, че аз ще го чуя?... Буквално: „Ще видите, че комисарят ще хукне по тая лъжлива диря, ще отиде в Брест и ще остави тук истинския убиец да се оправяме ние с него!...“

Мегре вървя мълчаливо двайсетина крачки. На площада раздигаха пазарските бараки.

— Аз трябваше да му отговоря, че...

— Че какво?...

Льороа се изчерви и извърна глава.

— Вярно! Не зная... И аз имам впечатлението, че залавянето на скитника няма голямо значение за вас...

— Как е Мостаган?...

— По-добре... Не може да си обясни нападението, на което е станал жертва... Помолил жена си да му прости... Да му прости, че е останал толкова до късно в кафенето!... Да му прости, че е бил полупиян. Заклел се, плачейки, да не пие вече глътка алкохол...

Мегре се бе изправил срещу пристанището, на двадесет метра от „Адмиралски хотел“. Корабите се завръщаха и минавайки край

вълнолома, събираха тъмните си платна и бавно плуваха с весла.

Поради отлива в подножието на стените около стария град сега се откриваха купчини тиня, в които имаше стари тенджери и парчета от изпочупени вещи.

Зад равния свод от облаци се усещаше слънцето.

— Какво е вашето мнение, Лъороа?... Инспекторът още повече се смути:

— Не зная... Струва ми се, че ако заловим тоя човек... Забележете, че жълтото куче отново изчезна... Какво можеше да прави то във вилата на Доктора?... Там трябва да има разни отрови... Аз си вадя заключение...

— Да, разбира се!... Само че аз никога не си вадя заключения...

— Все пак ще ми бъде любопитно да видя великана отблизо...

Отпечатъците показват, че той е истински колос...

— Вярно!...

— Какво искате да кажете?...

— Нищо!...

Мегре не помръдваше, запленил сякаш от съзерцаването на гледката към малкото пристанище, към върха Кабелу вляво с неговата борова гора и издадените напред скали, към шамандурата — черна и червена, и алените знаци, сочещи протока до Гленанските острови, които не се съзираха поради сивите тонове.

Инспекторът имаше да разправя още много работи.

— Телефонирах в Париж за сведения около Гойар, който дълго време е живял там...

Мегре го погледна с мила ирония и Лъороа, болезнено засегнат, бързо изреди:

— Сведенията са и много добри, и много лоши... Говорих с един сержант, който е служил по-рано в отдела за висшето общество и го познава лично... Изглежда, че той дълго време се е занимавал с журналистика... Първо — редактор на хрониката... След това — главен секретар на един малък театър... После — директор на кабаре в Монмартр... Два пъти фалирал... Две години главен редактор на провинциален вестник, струва ми се, в Нювер... Най-сетне шеф на нощно заведение... „Човек, който умее да се държи на повърхността...“ Това са думите на сержанта... Наистина той добави:

„Бива си го; щом видя, че накрая ще изяде и последния си грош или ще има неприятни истории, предпочете да се гмурне в провинцията...“

— И после?...

— И после, питам се защо е съчинил това нападение... Защото аз втори път разгледах колата... Има кървави петна, истински... А ако не е имало нападение, защо не дава знак за живот, щом се разхожда сега в Брест?

— Много добре!...

Инспекторът погледна живо Мегре, за да разбере дали той не се шегува. Но не! Комисарят беше сериозен, с поглед, насочен към едно слънчево петно, което се появи в далечината на морето...

— Колкото се отнася до Льо Помре...

— Имате ли някакви сведения?...

— Брат му дойде в хотела, за да говори с вас... Нямахме време да чака... Каза ми най-лоши работи за умрелия... Или поне това, което той смята за най-важно: лентяй... Имал само две страсти: жените и лова... Отгоре на това — манията да прави дългове и да се представя за благородник... и между другото — една подробност. Братът, който е почти най-големият индустриалец в областта, ми заяви: „Аз се задоволявам да си купувам облекло в Брест... Не е блестящо, но е здраво и удобно... Ив ходеше да поръчва дрехите си в Париж... И му бяха необходими обуца с марката на един знаменит обуцар!... Дори моята жена не носи обуца по поръчка...“

— Страхотно!... — рече Мегре, за голямо смайване, ако не и възмущение на своя другар.

— Защо?

— Великолепно, ако това по ви харесва! Според вашия израз преди малко това, което правим сега, е истинско гмурване в провинциалния живот! И то е красиво като древността! Да знаем дали Льо Помре е носел готови обувки, или обувки по поръчка!... Това като че е нищо... Но ако щете, ми вярвайте, тук е възелът на драмата... Хайде да прием по един аперитив, Лъороа!... Както ония хора пиеха всеки ден... В „Адмиралското кафене“!...

Инспекторът за лишеи път се взря в своя началник, питайки се дали не го подиграва. Той се бе надявал на поздравления за дейността си през тая сутрин и за инициативите си.

А Мегре като че смяташе всичко това за шега!

В кафенето стана такова раздвижване, както когато гимназиален учител влезе в клас сред глъчката на учениците. Разговорите спряха. Журналистите изтичаха към комисаря:

— Можем ли да съобщим за арестуването на Доктора? Призна ли той?...

— Съвсем не!...

Мегре ги отстрани с ръка и викна на Ема:

— Две перно, момиченце...

— Но щом сте арестували господин Мишу...

— Искате да знаете истината ли?...

Те бяха взели вече в ръце бележниците си. И чакаха с пригответени за действие стила.

— Там е работата, че още няма истина... Може би някой ден ще има... А може би — не...

— Казват, че Жан Гойар...

— ...Е жив! Толкова по-добре за него!

— Макар че има един човек, който се крие, когото преследват безуспешно...

— Това показва, че дивечът е по-изкусен от ловеца!...

И като дръпна Ема за ръкава, Мегре ѝ каза тихичко:

— Ще ми донесеш обеда в стаята...

Изпи наведнъж аперитива си и стана.

— Един добър съвет, господа! Без преждевременни заключения! И особено без общи изводи...

— Но виновникът?...

Той сви широките си рамене и въздъхна:

— Кой знае?...

Беше вече пред стъпалата за горния етаж. Инспекторът Лъороа го погледна въпросително.

— Не, драги... Обядвайте в общата зала. Трябва да си почина...

Чуха се тежките му стъпки нагоре по стълбите. Десетина минути след това Ема също се изкачи с табла, на която имаше ордьоври.

Сетне занесе стриди, телешко печено и спанак.

В трапезарията разговорите замираха. Повикаха по телефона един журналист. Той каза:

— Към четири часа, да!... Надявам се, че ще ви изпратя сензационна дописка... Не сега!... Трябва да се почака...

Сам на една маса, Лъороа ядеше, както яде добре възпитан младеж, избърсвайки всеки миг с крайчеца на кърпата устните си.

Хората от пазара гледаха фасадата на „Адмиралското кафене“ със смътно очакване, че ще се случи нещо.

Един жандарм се бе облегал при ъгъла на уличката, дето бе изчезнал скитникът.

— Господин кметът вика комисаря Мегре на телефона!

Лъороа трепна и заповяда на Ема:

— Идете горе да му съобщите...

Но келнерката се върна и каза:

— Той вече не е там!...

Инспекторът изтича по стълбите, върна се побледнял и взе слушалката.

— Ало!... Да, господин кмете!... Не зная... Аз... много съм разтревожен... Комисарят не е вече тук... Ало!... Не! Нищо не мога да ви кажа... Той обядва в стаята си... Не го видях да слиза... Аз... Ще ви телефонирам след малко...

И Лъороа, който не бе оставил кърпата за ядене, си послужи с нея, за да избърше челото си.

VII

ДВОЙКАТА ПРИ СВЕЩТА

Половин час по-късно инспекторът се качи в стаята си. На масата той намери една бележка с морзови знаци, която гласеше:

„Тая вечер към 11 часа качете се, без някой да ви види, на покрива... Ще ме намерите там. Без шум. Бъдете въоръжен. Кажете, че съм заминал за Брест и че съм ви телефонира оттам. Не напускайте хотела.

Мегре“

Малко преди единадесет часа Лъороа събу обувките си, сложи други плъстени, които беше купил следобед поради тази експедиция, която го вълнуваше.

От втория етаж нагоре нямаше вече стъпала освен една закрепена стълба, която стигаше до капака на тавана. Вътре, във вледененото от въздушните течения помещение, инспекторът се реши да запали кибрит.

Няколко мига по-късно той мина през таванското прозорче, но не посмя веднага да слезе към ръба на покрива. Отвсякъде лъхаше студ. Пръстите се вледеняваха при допира с цинковата облицовка. Лъороа не искаше да се обременява с връхна дреха.

Когато очите му привикнаха с тъмнината, стори му се, че различава някаква тъмна купчина, къса и широка, подобна на грамадно дебнещо животно. Ноздрите му усетиха пушек от лула. Свирна леко.

След миг се спотаи на корнизата до Мегре. Не се виждаха ни морето, ни градът. Намираха се върху полегатата страна на покрива срещу кея, над един черен ров, който не беше нищо друго освен прословутата уличка, през която скитникът с големите крака беше офейкал.

Общото разположение на къщите беше неправилно. Някои покриви бяха много ниски, други — на височината на двамата мъже. Тук-таме се виждаха осветени прозорци. Някои имаха щори, по които като че играеха китайски сенки. В една доста отдалечена стая жена къпеше в емайлирана ваничка съвсем малко бебе.

Фигурата на комисаря се размърда, по-точно пропълзя, и той залепи уста до ухото на другаря си:

— Внимание! Без резки движения! Корнизът не е здрав и под нас има водосточна тръба, която ще ни търкулне с трясък... Какво правят журналистите?

— Те са долу освен един, който ви търси в Брест, убеден, че сте тръгнали по следите на Гойар.

— А Ема!...

— Не зная... Не съм я следил... Тя ми сервира кафето след вечеря.

Не беше леко да стоиш в това положение, без да те знаят къде си, върху покрива на къща, пълна с живот, с хора, които се движеха на топло, на светло, които не трябваше да говорят тихо.

— Добре... Обърнете се полека към къщата, която се продава... Полека!...

Тя беше втората къща вдясно — едно от малкото здания, високи колкото хотела. Бе потънала в пълен мрак и все пак инспекторът имаше впечатлението, че в едно от стъклата на втория етаж, което нямаше завеса, се отразяваше някаква светлинка.

Постепенно той откри, че това не бе отражение отвън, а слаба светлина от вътрешността на къщата. И колкото по-съсредоточено наблюдаваше в същата посока, толкова по-нови неща откриваше.

Лъснат под... свещ, наполовина догоряла, пламъкът на която се издигаше съвсем прав и заобиколен от сияние...

— Там е — каза внезапно той, повишавайки неволно глас.

— Шт!... Да...

Някой бе легнал направо на паркета, наполовина в осветената от свещта част, наполовина в полусянка. Виждаше се една грамадна обувка, едра снага, очертана плътно в моряшка фланела.

Лъороа знаеше, че в края на уличката имаше полицай, на площада — друг и трети, който се движеше на-пред-назад по кея.

— Искате да го арестувате ли?...

— Не зная. Три часа вече спи.

— Въръжен ли е?...

— Тази сутрин не беше...

Произнесените срички едва се разбираха: неясен шепот, смесен с дишането.

— Какво чакаме?

— Не ми е ясно... Много бих искал да зная защо тъкмо когато го преследват и когато спи, е запалил свещ... Внимание!

На една стена се появи жълто квадратно петно.

— Светна в стаята на Ема, под нас... Това е отражението...

— Не сте ли вечеряли, господин комисар?...

— Взех хляб и салам... Студено ли ви е?...

И двамата бяха вкочанени. Виждаха как по небето проблясва на равни интервали светлинният сноп на фара.

— Тя угаси...

— Да... Шт!...

Пет минути мълчаха в потискащо очакване. Сетне ръката на Лъороа потърси ръката на Мегре и я стисна многозначително.

— Долу...

— Видях...

Една сянка върху варосаната стена, разделяща градината на празната къща и уличката.

— Отива да го намери... — пошепна Лъороа, който не можеше да си наложи мълчание.

Мъжът горе продължаваше да спи близо до свещта.

В градината прошумя храст от френско грозде. Една котка побягна по водосточната тръба на стряхата.

— Нямате ли запалка с прахан?

Мегре не смееше да запали наново лулата си. Дълго се колеба. Най-сетне се заслони с палтото на другаря си, бързо драсна една кибритка и инспекторът отново смръкна топлия дим на тютюна.

— Гледайте!...

Повече нищо не си казаха... С внезапно движение, от което насмалко не събори свещта, човекът стана. Отдръпна се в сянката, докато вратата се отваряше, и Ема колебливо се появи в светлината така жалка, че правеше впечатление на виновна.

Тя носеше нещо под мишница: бутилка и някакъв пакет, който остави на пода. Пакетът се поразтвори — в него имаше печено пиле.

Тя приказваше. Устните ѝ се движеха. Само няколко думи смирено, тъжно. Нейният другар бе невидим за полицаите.

Не плачеше ли тя? Облечена бе с черната си рокля на прислужница, с бретонска шапчица. Махнала бе само бялата си престилка и това правеше вървежа ѝ по-гъвкав, отколкото обикновено...

Да! Говорейки, тя плачеше навярно... Произнасяше думите си една по една. И ето, като доказателство тя внезапно се облегна на рамката на вратата и закри лице с ръка. Гърбът ѝ се повдигаше в неправилни движения.

Мъжът изведнъж изникна и затъмни почти целия прозорец, сетне освободи мястото, като отиде в дъното на стаята. Тежката му ръка се стовари върху рамото на девойката и я раздруса толкова силно, че тя бързо се обърна, едва не падна и откри жалкото си бледо лице с подути от ридания устни.

Но то беше тъй неясно, тъй мъгляво, както при прожектиране на филм, когато отново запалят лампите. И друго нещо липсваше: шумът и гласовете.

Да, както на филм, на филм без музика.

Сега говореше мъжът. Навярно говореше високо. Същинска мечка. Главата хлътнала в раменете, торсът — стегнат с фланелата, от която гърдите изпъкваха, с ниско подстригани като на каторжник коси, с юмруци на кръста, той викаше — укори, ругатни, заплахи.

Навярно беше готов и да удря. Дотолкова, че Лъороа се приближи още повече до Мегре и го докосна, сякаш за да се успокои.

Ема продължаваше да плаче. Сега шапчицата ѝ се бе изкривила. Кокът ѝ щеше да падне. Някъде се затвори прозорец и това за миг разреши напрежението.

— Господин комисар... дали ние...

Тютюневият дим обгръщаше двамата мъже с някаква топлина.

Защо Ема склучи ръцете си?... Тя отново заговори... Лицето ѝ бе обезформено от вълнуващ израз на страх, на молба, на болка и инспекторът Лъороа чу, че Мегре зарежда револвера си.

Между двете групи имаше само петнадесет-двадесет метра разстояние. Кратък свист, стъклото, което се разтрошава, и великанът

вече нямаше да бъде опасен.

Сега той ходеше напред-назад, с ръце на гърба, изглеждаше понисък, по-широк. Кракът му се блъсна в пиленето. Насмалко не се подхлъзна и той яростно го запрати в сянката.

Ема погледна нататък.

Какво ли си говореха те? Кой беше лайтмотивът на този патетичен диалог?

Защото мъжът като че повтаряше едни и същи думи. Но не ги ли повтаряше вече по-меко?...

Тя падна на колене, по-право свлече се в краката му, и протегна ръце към него. Той се престори, че не я вижда, дръпна се и сега Ема не бе вече на колене, а почти лежеше, протегнала умоляваща ръка.

Мъжът ту се виждаше, ту изчезваше в сянката. Когато отново се появи, той се изправи пред умоляващата девойка и я изгледа от горе до долу.

Отново почна да се движи, приближи се, отдалечи се пак и тогава тя вече нямаше сили или смелост да протяга към него ръце и да го умолява. Просна се цяла на пода. Бутилката с виното бе близо до ръката ѝ.

Тогава стана нещо неочаквано. Скитникът се наведе или поточно спусна тежката си лапа, сграби дрехата от рамото ѝ и само с едно движение изправи Ема. И всичко тъй грубо, че щом остана без подкрепа, тя залитна.

И все пак не лъхаше ли някаква надежда от разстроеното ѝ лице? Кокът беше паднал. Бялата шапчица се търкаляше на пода.

Мъжът продължаваше да се разхожда. На два пъти той избягна да погледне съкрушената си посетителка.

Третия път я сграбчи в ръце, притисна я силно към себе си, отметна главата ѝ. И жадно впи устни в нейните.

Сега се виждаше само неговият гръб, един нечовешки гръб, и една малка женска ръка, вкопчена в рамото му.

Без да откъсва устни, грубиянът чувствуваше необходимост да гали с дебелите си пръсти разпуснатите ѝ коси, да ги гали така, като че искаше да унищожи девойката, да я смаже или по-точно — да я слее със себе си.

— Какво е това!... — прошепна с променен глас инспекторът.

А Мегре беше тъй силно покъртен, че трябваше да избухне в смях, за да прикрие вълнението си.

Беше минал може би четвърт час, откакто Ема беше там. Те вече не се прегръщаха. Още пет минути и свещта щеше да догори. И в атмосферата се чувствуваше почти явно уталожване.

Келнерката като че се смееше. Навярно беше намерила някъде парче огледало. На светлината се виждаше как тя увива дългите си коси, как ги прикрепя с игла за коса и как търси по земята друга загубена игла, която държеше между зъбите си, докато поставяше шапчицата.

Беше почти хубава. Наистина беше хубава! В нея всичко бе затрогващо — дори плоската ѝ гръд, черната рокля, зачервените ѝ клепачи. Мъжът бе дигнал пилето. И без да я изпуша от погледа си, той отхапваше от него със сладост, трошеше костите, рѣфаше късове месо.

Потърси нож в джоба си, не намери и счупи шийката на бутилката, удряйки я в тока си. Пи. Искаше да накара и Ема да пие; тя се опита да откаже, смеейки се. Може би се страхуваше от счупеното стъкло? Но гой я накара да отвори уста и полека наля питието.

Тя се задави, закашля се. Тогава той я хвана за раменете, целуна я, но не вече по устните. Целуваше я радостно, лекичко — по бузите, по очите, по челото и дори по дантелената ѝ шапчица.

Тя беше готова. Той се приближи, долепи лице до прозореца и наново почти изпълни целия осветен правоъгълник. Обърна се, за да загаси свещта.

Инспекторът Лъороа стана нетърпелив.

— Тръгват заедно...

— Да...

— Ще ги хванат...

Храстът френско грозде се разклати. Сетне една фигура се покачи отгоре на стената. Ема се озова в задънената уличка и зачака любовника си.

— Ще ги следваш отдалеч... Ала да не те зърнат нито за миг!... Ще ми съобщиш новини, когато ти бъде възможно...

По същия начин, както скитникът бе помогнал на своята другарка, Мегре помогна на инспектора да се покачи до таванското прозорче. Сетне той се наведе, за да огледа задънената уличка, дето се виждаха само главите на двете действащи лица.

Те се колебаеха. Шушукаха си. Келнерката замъкна мъжа към някакъв навес, в който изчезнаха двамата, тъй като вратата бе затворена само с резе.

Навесът беше на търговеца на въжета. Свързваше се с магазина, дето по това време нямаше никой. Стигаше да се строши ключалката и двойката щеше да стигне до кея.

Но Лъороа щеше да бъде там преди тях.

Щом слезе от тавана по стълбата, комисарят разбра, че пак става нещо необикновено. В хотела се носеше глъчка. Телефонът долу работеше сред врява от гласове.

Между тях се чуваше и гласът на Лъороа, който навярно говореше по телефона, защото повишаваше значително тон.

Мегре слезе набързо по стълбите, стигна до приземния етаж и се сблъска с един журналист.

— Е, какво?...

— Ново убийство. Преди четвърт час... в града... Раненият е пренесен в аптеката...

Комисарят се втурна първо към кея, видя един полицаи, който тичаше, като размахваше револвера си. Рядко небето биваше така тъмно. Мегре настигна човека.

— Какво става?...

— Една двойка току-що излезе от магазина... Движех се насреща... Мъжът почти ми падна в ръцете... Но не си струва трудът да тичам... Те трябва да са далеч...

— Обяснете!

— Чувах шум в дюкянчето, дето беше тъмно... Дебнех с оръжие в ръка... Вратата се отвори... Някакъв човек излезе... Но нямах време да се прицеля в него... Той така ме удари с юмрук в лицето, че се търколих на земята... Изпуснах револвера си... Страх ме беше само да не го вземе... Но не!... Той отиде при една жена, която го чакаше при входа... Тя не можеше да тича... Той я взе на ръце... Трябваше ми време, за да стана, господин комисар... Удар с юмрук като неговия...

Вижте! Кръв тече от мене... Навярно те са заобиколили край пристанището. Там има много малки улици, а по-нататък е полето...

Полицаят притискаше с кърпа носа си.

Едва не ме уби!... Юмрукът му е същински чук...

От хотела все още се чуваха бурни гласове, прозорците бяха осветени. Мегре остави полицая, зави край ъгъла, съгледа аптеката, капациите на която бяха спуснати, докато през отворената врата се промъкваше струя светлина.

Двадесетина души се бяха натрупали пред тая врата. Комисарят ги отстрани с лакти.

В лабораторията, проснат направо на земята, с втрещен поглед в тавана, лежеше мъж, който издаваше ритмични пъшкания.

Жената на аптекаря, по нощница, вдигаше сама повече шум, отколкото всички други наоколо.

А аптекарят, метнал сако върху пижамата си, почти обезумял, местеше стъкълца, разкъсваше големи пакети памук.

— Кой е? — попита Мегре.

Той не дочака отговор, тъй като позна униформата на митничаря, на когото единият крачол на панталона бе разкъсан. Сега видя и лицето му.

Беше същият митничар, който миналия петък бе на пост в пристанището и бе присъствувал отдалеч на драмата, на която Мостаган стана жертва.

Докторът пристигна угрижен, погледна ранения, след това Мегре и се провикна:

— Какво има пак?...

На земята имаше малко кръв. Аптекарят бе промил крака на митничаря с кислородна вода, която образуваше ивици от розова пяна.

Навън един мъж разказваше може би за десети път с глас, който постоянно се задъхваше:

— Бяхме легнали с жена ми, когато чух шум, който приличаше на изстрел, и след това вик... Сетне може би в продължение на пет минути нищо повече... Не смеех да заспя отново... Жена ми настояваше да отида да видя... Дочухме степания, които като че идеха от тротоара, точно срещу нашата порта... Отворих я... Бях въоръжен... Видях някаква тъмна фигура... Познах униформата... Започнах да

викам, за да събудя съседите, и продавачът на плодове, който има кола, ми помогна да докараме ранения тука...

— В колко часа чухте изстрела?

— Точно преди половин час...

С други думи в най-трогателния момент от сцената между Ема и мъжа...

— Къде живеете?...

— Аз шия корабни платна... Десетина пъти сте минали край нас... Вдясно от пристанището... Оттатък рибните хали... Къщата ми е на ъгъла на кея и на една малка улица. След това къщите са по-нарядко и има само вили...

Четирима мъже пренесоха ранения в една стая на дъното, дето го сложиха на едно канапе. Докторът даваше нареждания. Навън се чу гласът на кмета, който питаше:

— Тук ли е комисарят?...

Мегре тръгна насреща му с ръце в джобовете.

— Ще признаете, господин комисар...

Но погледът на събеседника му бе тъй студен, че за миг кметът загуби самообладание.

— Нашият човек е стрелял, нали?

— Не!

— Откъде знаете това?

— Знам, защото в момента, когато е било извършено престъплението, аз го виждах почти тъй добре, както виждам вас...

— И не го ли арестувахте?

— Не!

— Чувам също, че един полицаи бил нападат...

— Точно така.

— Давате ли си сметка за последиците, които могат да имат подобни драми?... Помислете!... Откак вие сте тук...

Мегре откачи слушалката на телефона.

— Дайте ми полицията, госпожице... Да... Благодаря... Ало!... Полицията... Самият сержант ли е?... Ало!... Тук е комисарят Мегре... Доктор Мишу е все там, разбира се?... Какво казвате?... Да... Все пак идете да се уверите... Как?... Има човек на пост в двора?... Много добре... Чакам...

— Вие смятате, че Доктора е, който?...

— Нищо подобно! Не вярвам никога на нищо, господин кмете!... Ало!... Да!... Не е мръднал?... Благодаря... Казвате, че спи?... Много добре... Ало!... Не! Нищо специално!...

От стаята в дъното се чуваха охкания; един глас се обади:

— Господин комисар...

Беше лекарят, който изтриваше насапунените си ръце с кърпа.

— Може да го разпитате... Куршумът е засегнал само прасеца. Той е повече уплашен, отколкото да го боли... Но трябва да се признае, че кръвоизливът е бил доста голям...

Очите на митничаря се бяха просълзили. Той се зачерви, когато докторът продължи:

— Много се страхуваше да не му отрежат крака. Но след осем дни няма да му има нищо!...

Кметът се бе изправил в рамката на вратата.

— Разкажете ми как се случи това — каза кротко Мегре, като седнаше в края на канапето. — Не се страхувайте от нищо... Чухте какво каза докторът...

— Не зная...

— Но как?...

— Днес в десет часа свърши моята смяна... Живея малко подалеч от мястото, дето ме раниха...

— Значи, не се прибрахте направо у дома си?...

— Не! Видях, че светеше още в „Адмиралското кафене“. Искаше ми се да узная докъде са стигнали работите... Кълна ви се, че кракът ми гори!...

— Няма нищо! Няма нищо! — рече докторът.

— Аз пък ви казвам, че... Е, щом твърдите... Изпих една бира в кафенето... Бяха само журналистите и аз не посмях да ги попитам...

— Кой ви обслужи?...

— Мисля, че една от камериерките. Не видях Ема.

— После?...

— Искях да се прибера в къщи... Минах покрай поста, дето запалих цигарата си от лулата на колегата... Тръгнах надясно... Нямах никой... Морето беше тихо... Изведнъж, като се канех да завия при един ъгъл на улицата, почувствувах болка в крака си, без да чуя шума на гърмежа... Сякаш ме удариха с камък право в прасеца... Паднах... Опитах се да стана... Някой тичаше... Ръката ми опипа

нещо мокро, топло и не зная как стана, но ми прилоша... Помислих, че съм умрял... Когато дойдох на себе си, продавачът на плодове от ъгъла отвори вратата и не посмя да се приближи... Това е всичко, което зная.

— Не видяхте ли лицето, което стреля?...

— Нищо не съм видял... Тия работи не стават, както си ги мислим... Докато паднеш... И особено когато измъкнах ръката си, цялата окървавена...

— Да имате някакви неприятели?

— Съвсем никакви!... Тук съм само от две години... Родом съм от вътрешността на страната... И никога не съм имал случай да видя контрабандисти.

— Винаги по този път ли се прибирате?...

— Не!... Той е по-дълъг... Но нямах кибрит и отидох до постовата будка нарочно, за да запаля цигарата си... И тогава, вместо да поема през града, тръгнах по кея...

— По-близо ли е през града?...

— Малко...

— Така че ако някой ви е видял да излизате от кафенето и да поемате към кея, би имал време да се скрие в засада?

— Сигурно... Но защо? Аз никога нямам пари у себе си... Не се опитаха да ме ограбят...

— Сигурен ли сте, господин комисар, че не сте престанали да наблюдаваше вашия скитник през цялата вечер?...

Гласът на кмета прозвуча някак остро. Лъороа влизаше с лист в ръка.

— Телеграма, предадена по телефона в хотела... От Париж...

И Мегре прочете:

„Обществена сигурност, за комисаря Мегре, Конкарно.

Жан Гойар, наречен Сервиер, за когото бяхте изпратили заповед за арестуване, арестуван този понеделник вечерта, осем часа, хотел «Белвю», улица «Льопик», Париж, в момент, когато се настаняваше в стая № 15. Призна, че е дошъл от Брест с влака от шест часа.

Твърди, че е невинен и моли да бъде разпитан основно в присъствие на адвокат. Чакаме нареждания“.

VIII

НИ ЕДИН ПОВЕЧЕ!

— Ще се съгласите може би, господин комисар, че е време да имаме сериозен разговор...

Кметът беше произнесъл тия думи с ледена учтивост, а инспекторът Льороа не познаваше още достатъчно Мегре, за да разбира чувствата му според това, как той изпуска дима от лулата си. От полуотворената уста на комисаря бавно излезе тънка сива струйка, докато клепките му трепнаха два-три пъти. Сетне Мегре извади бележника си от джоба и огледа наоколо си аптекаря, доктора, любопитните.

— Заповядайте, господин кмете... И тъй...

— Ако желаете да пием чашка чай у дома — побърза да го прекъсне кметът, — колата ми е пред входа... Ще почакам да дадете необходимите нареждания...

— Какви нареждания?...

— Но... относно убиеца... скитника... момичето...

— Ах, да! Е, добре, ако полицията няма нищо по-полезно да прави, нека наблюдава гарите в околността...

Той имаше най-простодушен вид.

— А вие, Льороа, телеграфирайте в Париж да ни изпратят Гойар и идете да си легнете.

Мегре седна в колата на кмета, чийто шофьор носеше черна ливрея. Малко преди да се стигне до Белите пясъци, можеше да се види построената на високия скалист бряг вила, което ѝ придаваше донякъде вид на феодален замък. Прозорците бяха осветени.

Докато се возеха, двамата мъже не размениха и две думи.

— Позволете да ви покажа пътя...

Домоуправителят пое шубата на кмета.

— Госпожата легнала ли е?

— Тя очаква господин кмета в библиотеката.

Тя беше там наистина. Въпреки четиридесетте си години, до своя съпруг, който имаше шестдесет и пет, тя изглеждаше много по-млада. Поздрави комисаря с кимване на главата.

— Е?...

С маниерите на истински светски човек кметът ѝ целуна ръка и я задържа в своята, казвайки:

— Успокойте се!... Един митничар леко ранен... И аз се надявам, че след разговора ни с господин комисаря Мегре най-сетне ще се тури край на този невъзможен кошмар...

Тя излезе, шумолейки с копринената си рокля. Завесата от синьо кадифе се спусна. Библиотеката беше просторна, стените покрити с красива ламперия, таванът с открити греди като в английски замък.

Виждаха се доста скъпи подвързии, но най-ценните навярно се намираха в една закрыта библиотека, която заемаше цяла стена.

Всичко говореше за истинско великолепие, за безпогрешен вкус, за съвършено удобство. Макар че имаше парно отопление, в една огромна камина пламтяха няколко пъна.

Не можеше да става сравнение с фалшивия лукс във вилата на Доктора.

Кметът избираше между кутиите с пури и подаде една на Мегре.

— Благодаря! Ако позволите, предпочитам с лулата си...

— Седнете, моля... Ще пиете ли уиски?...

Той натисна звънеца, запали пура. Домоуправителят дойде да ги обслужи. И Мегре, може би съзнателно, си придаде вид на тромав дребен буржоа, приет в аристократично жилище. Чертите на лицето му изглеждаха по-груби, погледът му замъглен.

Домакинът чакаше да излезе прислужникът.

— Трябва да разберете, господин комисар, че не е възможно вече да продължава тая серия от престъпления... Ето... вижте... Пет дни, откак сте тук... И от пет дни...

Мегре извади от джоба си своя евтин бележник с мушамена корица.

— Позволете... — прекъсна го той. — Казвате серия от престъпления... Ала ще ви забележа, че всички жертви са живи освен една... Само един смъртен случай: този на господин Льо Помре... Що се отнася до митничаря, ще признаете, че ако някой наистина е искал да посегне на живота му, нямаше да засегне крака му... Вие знаете

мястото, отдето е било стреляно... Нападателят е бил невидим. Имал е предостатъчно време... Освен ако изобщо не е хващал револвер?...

Кметът го погледна учудено и като взе чашата си, каза:

— Твърдите, че...

— Че са искали да го ранят в крака... поне докато се докаже противното...

— А господин Мостаган? Него също ли са искали да го улучат в крака?

В думите му звучеше неприкрита ирония. Ноздрите на стария човек потрепваха. Искаше да бъде учтив, да остане спокоен, защото се намираха у дома му. Но в гласа му се почувствува неприятно съскане.

Мегре с израза на добър служител, който се отчита пред своя началник, продължи:

— Ако обичате, ще прегледаме бележките ми една по една. Почвам с дата петък, седми ноември. *„Изстреляй е един куршум към господин Мостаган през пощенската кутия на една необитаема къща.“*

Забележете най-напред, че никой, дори и жертвата, не би могъл да знае, че в даден момент на господин Мостаган ще му хрумне да се прислони в един вход, за да запали пурата си... При по-малко вятър престъплението не би било извършено!... Обаче имало е все пак един човек, въоръжен с револвер, зад вратата... Или е бил някой луд, или е чакал някого, *който е трябвало да дойде*... Сега спомнете си часа!... Единадесет часът вечерта... Целият град е заспал освен малката група в „Адмиралското кафене“...

Не правя изводи. Да видим кои биха могли да бъдат виновните. Господата Льо Помре и Жан Сервиер, както и Ема, не са замесени, тъй като са се намирали в кафенето.

Остават доктор Мишу, излязъл четвърт час по-рано, и скитникът с грамадните отпечатъци. Сетне и един непознат, когото ще наричаме Х. Съгласни ли сте?

Отделно ще прибавим, че господин Мостаган не е умрял и че след две седмици ще бъде на крак.

Да минем към втората драма. *„На другия ден, в събота, бях в кафенето заедно с инспектора Льороа. Тъкмо вземахме аперитива си заедно с господата Мишу, Льо Помре и Жан Сервиер, когато*

Доктора, като гледаше чашата си, бе обзет от подозрение. Анализът доказва, че в бутилката перно има отрова.“

Кои могат да бъдат виновни: господата Мишу, Льо Помре, Сервиер, келнерката Ема, скитникът, който през деня е могъл да влезе незабелязано в кафенето, и накрая нашият непознат, когото отбелязваме с Х.

Продължаваме. *„В неделя сутринта Жан Сервиер е изчезнал. Недалеч от дома му е намерена колата му, изцапана с кръв. Още преди да се открие това, «Брестки фар» е получил съобщение за предстоящите събития, приготвено, за да все паника в Конкарно.*

Ала Сервиер е отишъл първо в Брест, после в Париж, дето, изглежда, се крие и дето се намира очевидно по свое желание.“

Единствен възможен виновник: самият Сервиер.

„Същия неделен ден господин Льо Помре взема аперитива си заедно с Доктора, връща се у дома си, вечеря там и умира вследствие отравяне със стрихнин.“

Предполагаеми виновни: при положение, че е отровен в кафенето — Доктора, Ема и накрая нашият Х.

В случая скитникът наистина не е замесен, защото кафенето не е останало празно нито за миг, и сега отровата е била в една чаша, а не в цялата бутилка.

Ако престъплението е било извършено в дома на Льо Помре, възможните виновници са: хазяйката му, скитникът и пак същият наш Х.

Не губете търпение... Стигаме до края... *„Тая вечер един митничар, минавайки през една пуста улица, бива ударен с куршум в крака... Доктора е все още в затвора, дето е наблюдаван отблизо... Льо Помре е мъртъв... Сервиер се намира в Париж, в ръцете на Обществената сигурност. Ема и скитникът в същия час се прегръщаха пред очите ми, а после изядоха едно пиле...“*

Значи само един възможен виновник: Х...

С други думи човек, когото още не сме срещнали в хода на събитията... Човек, който може да е извършил всичко, но може и само последното престъпление...

Ние не познаваме тоя човек. Липсват всякакви отличителни белези. Единствено указание: имал е интерес да предизвика тая нощ

една драма... извънредно голям интерес... Защото той изстрел не е бил даден от някой скитник.

Сега не искайте от мен да го арестувам... Защото, ще се съгласите, господин кмете, че в тоя град всеки или всички, които познават главните лица, замесени в тая история, и особено тия, които посещават „Адмиралското кафене“, мотат да бъдат този Х...

Вие самият...

Последните думи Мегре изрече нехайно, облегна се в креслото си и протегна нозе към камината.

Кметът леко трепна.

— Надявам се, че това е само едно малко отмъщение...

Тогавя Мегре изведнъж се надигна, изтърси пепелта от лулата си в огнището и заговори, като се разхождаше с големи крачки из библиотеката:

— Съвсем не! Желаете заключения? Е, добре! Ето ви ги... Искях само да ви покажа, че тая работа не е проста полицейска задача, която може да бъде направлявана от кабинета, по телефона... И ще добавя, господин кмете, с уважението, което ви дължа, че когато поемам отговорност за едно разследване, държа преди всичко да бъде оставен на мира!

Последните думи излязоха съвсем неочаквано. Това отдавна се мътеше. Може би за да се успокои, Мегре отпи от чашата си глътка уиски и погледна към вратата като човек, който е казал всичко и чака разрешение да си отиде.

Събеседникът му мълча известно време, като съзерцаваше бялата пепел от пурата си. Накрая той я остави да падне в една синя порцеланова купичка, стана бавно и потърси с очи погледа на Мегре.

— Чуйте ме, господин комисар...

Той навярно обмисляше думите си, защото говореше бавно, с дълги паузи.

— Може би аз съм виновен, че през нашите кратки разговори и срещи съм показвал известно нетърпение...

Това беше съвсем неочаквано. Особено в тая обстановка, където се подчертаваше благородният произход на стария човек с неговите бели коси, с палтото, поръбено с копринени ширити, и сивия панталон, изгладен безукорно.

— Почвам да проумявам истинската ви цена... В няколко минути с това кратко и простичко излагане на фактите вие ме накарахте да вникна в тревожната мистерия, сложността на която не подозирах... Признавам, че вашата бездейност по отношение на скитника допринесе донякъде за моето неразположение към вас...

Той се бе приближил до комисаря и докосна рамото му:

— Моля ви да не бъдете много строг към мене... Аз също имам тежки отговорности...

Не беше възможно да се отгатнат чувствата на Мегре, когато пълнеше с грубите си пръсти лулата. Кесийката за тютюн се бе изпразнила. Погледът му блуждаеше през залива в морската шир.

— Каква е тая светлина? — запита той внезапно.

— Фарът.

— Не, говоря за светлинката отдясно...

— Къщата на доктор Мишу...

— Значи слугинята се е върнала?

— Не! Днес следобед се е прибрала госпожа Мишу, майката на Доктора.

— Видяхте ли я?

На Мегре му се стори, че домакинът почувствува известно стеснение.

— Изненадана била, че не е заварила сина си... Дойде тук да се осведоми. Казах ѝ за арестуването, като ѝ обясних, че това е по-скоро предпазна мярка... Така е, нали?... Помоли ме да ѝ дам позволително да го посети в затвора... В хотела не знаеха къде сте... Поех върху себе си отговорността за това посещение...

Госпожа Мишу дойде пак малко преди вечеря да научи нещо ново... Жена ми я прие и я покани на вечеря...

— Приятелки ли са?

— Може да се каже... По-точно добри съседски отношения... През зимата в Конкарно има много малко хора...

Мегре почна отново да се разхожда из библиотеката.

— Тримата ли вечеряхте?

— Да... Това се случва често... Госпожа Мишу беше много развълнувана от тази постъпка на полицията и аз, колкото можах, я успокоих... С голяма мъка е отгледала сина си, чието здраве не е цветущо...

— Стана ли дума за Льо Помре и за Жан Сервиер?...

— Тя никак не обича Льо Помре... Обвинява го, че е увлякъл сина ѝ в пиене... Истината е, че...

— А Сервиер?

— Познава го малко... Той не беше от същото общество... Дребен журналист, познанство от кафенето, забавен момък... Но например не могат да приемат жена му, чието минало не е безукорно... Това е малкият град, господин комисар!... Трябва да се примирите с тия условности... Те ще ви обяснят донякъде моето настроение... Знаете ли какво значи да се ръководи едно население от рибари, като в същото време трябва да се държи сметка за крайната чувствителност на работодателите и най-сетне на едно средно съсловие, което...

— В колко часа тръгна оттук госпожа Мишу?

— Към десет часа... Жена ми я заведе с кола.

— Светлината показва, че госпожа Мишу не си е легнала още...

— Тя има такъв навик... Както и аз... Когато не си вече млад, не се нуждаеш от много сън... До късно през нощта аз оставам тук да чета или да прелиствам преписки...

— Добре ли вървят работите на Мишу? Ново, едва забележимо стеснение.

— Не още... Необходимо е да се почака, докато Белите пясъци се оценят както трябва... Това няма да се забави, като се вземат пред вид връзките на госпожа Мишу в Париж. Голяма част от парцелите са продадени... Напролет започват да строят. През време на последното си пътуване тя е успяла да убеди един банкер, чието име не мога да ви кажа, да построи една великолепна вила на самия морски бряг...

— Още един въпрос, господин кмете... Чии бяха по-рано местата, които сега са за продан?

Събеседникът не се поколеба.

— Мои! Това е семейно имущество, както и тая вила. Там растяха само изтравниче и жълтуга, когато на семейство Мишу хрумна идеята...

В този миг светлината в далечината угасна.

— Още една чаша уиски, господин комисар? Разбира се, моят шофьор ще ви заведе...

— Много сте любезен. Но много обичам да ходя пеш, особено когато трябва да размислям...

— Какво мислите за историята с жълтото куче?... Признавам, че може би това най-много ме обърква... Това и отровата в бутилките перно! Защото най-сетне...

Но Мегре търсеше шапката и палтото си. На кмета не оставаше нищо друго, освен да натисне електрическия звънец.

— Делфен, дрехите на комисаря!

Настъпи сгъстено мълчание, сред което от време-навреме се чуваше глухият шум от разбиващите се в каменното подножие на вилата вълни.

— Наистина ли не искате колата ми?...

— Наистина...

Имаше нещо потискащо във въздуха, което се носеше подобно на кълбата дим около лампите.

— Питам се какво ще бъде утре душевното състояние на хората... Ако морето е спокойно, поне рибарите ще се раздвижат из улиците, защото ще могат да поставят своите кошове...

Мегре пое палтото си от ръцете на домоуправителя, протегна голямата си ръка. Кметът имаше още какво да пита, но се колебаеше поради присъствието на прислужника.

— Колко време още мислите, че ще бъде нужно за...

Часовникът показваше един часа след полунощ.

— Надявам се утре вечер всичко да бъде свършено...

— Тъй скоро?... Въпреки онова, което преди малко ми казахте?... Навярно разчитате на Гойар? Освен ако...

Беше много късно. Мегре пое по стълбите. Кметът искаше да каже още нещо, но не можеше да изрази онова, което чувствуваше.

— Неловко ми е, че ви оставям да се връщате пеш... из тия пътища...

Вратата се затвори. Мегре вече бе на пътя, а над него — хубаво небе, по което тежки облаци бързаха да изпреварят луната.

Въздухът бе свеж. Вятърът идеше откъм морската шир и носеше дъх на водорасли, струпани на големи черни купчини по пясъка на плажа.

Комисарят вървеше бавно, с ръце в джобовете, с лула в устата. Обръщайки се, той видя отдалеч как лампите в библиотеката угаснаха, а на втория етаж се запалиха други, но завесите ги закриха.

Той не пожела да прекоси града, а пое по брега, както бе направил и митничарят, спря се при мястото, дето го бяха ранили. Всичко бе спокойно. Тук-таме по някой фенер. Конкарно спеше.

Когато стигна площада, прозорците на кафенето още светеха и тяхната отровна светлина смущаваше нощния покой.

Мегре бутна вратата. Един журналист диктуваше по телефона:

— „...Човек не знае вече кого да подозира. Хората по улиците се гледат с тревога. Дали този не е убиецът? А може би оня там? Никога атмосферата не е била така наситена със загадъчност и страх...“

Мрачен, стопанинът сам бе седнал при касата. Щом позна комисаря, поиска да каже нещо. Можеше предварително да се отгатнат укорите му.

Кафенето беше в безредие. По всички маси — разпръснати вестници, празни чаши, а един фотограф сушеше копия от снимки върху радиатора.

Инспекторът Лъороа се приближи до началника си.

— Това е госпожа Гойар — каза той полугласно, като сочеше една пълничка жена, отпуснала се на пейката.

Тя стана. Изтри очите си.

— Кажете, господин комисар!... Вярно ли е?... Не зная вече кому да вярвам!... Изглежда, че Жан е жив?... Но това не е възможно, нали?... Кой би изиграл подобна комедия?... Той не би ми направил това!... Не би ме оставил в такава тревога... Струва ми се, че полудявам!... За какво би отишъл в Париж?... Кажете! И то сам, без мен!

Тя плачеше. Плачеше, както някои жени знаят да плачат, с много сълзи, които се стичаха по бузите ѝ чак до брадичката, докато ръката ѝ притискаше месестата гърд.

И подсмърчаше. Потърси кърпичката си. И свръх всичко искаше и да приказва.

— Кълна ви се, че това е невъзможно!... Зная, че той беше малко женкар... Но не би направил подобно нещо!... Когато се връщаше при мен, искаше ми прошка... Разбирате ли?... Казват...

Тя посочи журналистите.

— ...те казват, че той сам е оставил петна кръв по колата, за да се помисли, че е извършено престъпление... Но тогава той, значи, е имал намерение да не се връща!... А аз зная, чувате ли, сигурна съм, че той

щеше да се върне!... Той никога не би се отдавал на разгулен живот, ако другите не бяха го увличали... Господин Льо Помре, Доктора... И кметът. И всички, които не ме поздравяваха дори на улицата, защото бях много незначителна за тях!...

Казват, че бил арестуван... Не ща да вярвам... Какво лошо е направил?... Той печелеше достатъчно за тоя живот, който водехме... Щастливи бяхме въпреки гуляите, които той отвреме-навреме си позволяваше...

Мегре я погледна, въздъхна, взе една чаша от масата, изпи я на един дъх и прошепна:

— Ще ме извините, госпожо, но трябва да отида да спя...

— И вие ли, и вие ли също вярвате, че той е виновен за нещо?...

— Никога нищо не вярвам... Направете като мене, госпожо, идете да спите... Й утре е ден...

И той тръгна с тежки стъпки нагоре по стълбите, докато журналистът, който продължаваше да стои при телефона, предаваше следната фраза:

— „Като последна новина — утре комисарят Мегре смята, че ще разясни окончателно загадката.“

И с променен глас добави:

— Това е всичко, госпожице... Но кажете специално на шефа да не променя нито ред в дописката ми... Той не може да разбере... Трябва да си на самото място...

Окачвайки слушалката, той пъкна бележника си в джоба и поръча:

— Един грог, шефе!... Много ром и съвсем малко топла вода...

В това време госпожа Гойар прие предложението на един репортьор да я придружи. И по пътя тя започна да му се доверява:

— ...Като оставим настрана, че беше малко женкар... Но нали знаете, господине!... Всички мъже са такива!...

IX

КУТИЯТА ОТ МИДЕНИ ЧЕРУПКИ

На следната заран Мегре беше в такова добро настроение, че инспекторът Лъороа се реши да го придружи, като бърбеше и дори му задаваше въпроси.

Впрочем без видима причина успокоението беше общо. Може би поради времето, което изведнъж бе почнало да се оправя. Небето изглеждаше като току-що окъпано. Синьо, с бледа синева, трептящо — и тук-там по него блясваха леки облачета. Хоризонтът изглеждаше попросторен, по-дълбок. Морето, съвсем гладко, блестеше, осеяно с малки платна, които приличаха на знамена, забодени върху военна карта.

Защото достатъчен е само един слънчев ден, за да се преобрази Конкарно — мрачните под дъжда зидове на стария град блясват изведнъж бели и весели.

Долу, уморени от непрекъснатото тичане през последните три дни, журналистите си разправяха разни истории, пийейки кафе, и един от тях бе слязъл по халат, с чехли на бос крак.

А Мегре се бе вмъкнал в стаята на Ема, таванска стая с прозорче на покрива, което гледаше към уличката, и с полегат потон, който не позволяваше да стоиш изправен освен в средата на стаята.

Прозорецът бе отворен. Въздухът бе хладен, но се чувствуваше ласката на слънцето. Една жена бе използвала хубавото време, за да си суши пране на прозореца от другата страна на уличката. А някъде, от един училищен двор, се носеше веселата глъчка на междучасието.

Лъороа, приседнал в края на малкото желязно легло, каза:

— Все още не разбирам вашия метод на работа, господин комисар, но мисля, че почвам да проумявам...

Мегре го погледна със смеещи се очи и изпусна голямо кълбо дим към слънцето.

— Имате късмет, драги! Особено колкото се отнася до тая история, дете в същност моят метод бе... да няма никакъв метод... Ако

държите да напредвате и ако искате един полезен съвет, недейте ме взема за образец, нито се опитвайте да извлечате теория от това, което виждате, че правя...

— Все пак... констатирам, че сте се добрали вече до веществени доказателства въпреки...

— Точно тъй, въпреки... Въпреки всичко! С други думи, започнах разследването от обратната страна, което може би няма да ми попречи при следния случай да почна, отдето трябва... Въпрос на настроение... Въпрос на лица... Когато пристигнах тук, попаднах на лице, което ме съблазни, и аз не го изпуснах...

Но той не каза кое беше това лице. Повдигна един стар чаршаф, който покриваше закачалката с дрехи. На закачалката висеше един бретонски костюм от черно кадифе, който Ема пазеше за празнични дни.

Върху тоалетната масичка имаше гребен с много изпочупени зъби, игли за коса и една кутия със силно розова пудра. В едно чекмедже той намери това, което, изглежда, търсеше: кутия, украсена с блестящи мидени черупки, каквито се продават по крайбрежните дюкянчета. Тая, която беше може би отпреди десетина години и бе извървяла кой знае какъв път, беше с надпис: „Спомен от Остенде“.

От нея лъхаше мирис на стар картон, на прах, на парфюм и на пожълтяла хартия. Мегре, седнал на леглото до своя другар, вадеше със своите дебели пръсти едно по едно малките неща.

Вътре имаше една броеница от сини стъклени зърна с ъглести, изгладени стенички и нанизани на тънка сребърна верижка, един медалион от първото причастие, празно шише от парфюм, което Ема бе запазила навярно заради красивата му форма и което може би бе намерила в стаята на някоя клиентка на хотела...

Едно книжно цвете, спомен от бал или от някой празник, по което личеше петно от ярко червило.

Встрани — малък златен кръст, единственият ценен предмет.

Цял куп пощенски картички. Една от тях представляваше голям хотел в Кан. Отзад, на гърба, женски почерк:

„Ша нъправиш по-дубре дъ додиш тук, вместу дъ стуйш в твойта мръсна дупка, дету вџли през сичкуту

времи. И добре са припечелва. Ядеш, колкуту щеш.
Цалувам та

Луиз“

Мегре подаде картичката на инспектора и разгледа внимателно една от снимките, които се правят по панаирите, когато улучиш целта.

Лицето на мъжа едва се забелязваше — с едното око затворено, той беше прикрепил пушка на рамото си. Едър, широкоплещест мъж с моряшка шапка на главата. Усмивайки се на обектива, Ема явно го бе уловила под ръка специално за снимката. Отдолу бе написано: „Кемпер“.

Имаше и едно писмо, толкова измачкано, че навярно много пъти е било препрочитано:

„Мила моя,

Уговорено и подписано: имам си вече кораб. Той ще се нарича «Хубавата Ема». Свещеникът от Кемпер ми обеща идната седмица да го кръсти със светена вода, с житни зърна, със сол и всичко друго... Ще има истинско шампанско, защото искам да бъде празник, за който дълго да се приказва в тоя край.

В началото ще бъде тежичко с изплащането му, тъй като ще трябва да внасям на банката по десет хиляди франка годишно. Но помисли си, че има сто шейсет и два квадратни метра платна и че развива бързина от десет възли. Ще падне голяма печалба от пренасяне на лук в Англия. Това значи, че няма да протакаме сватбата. Осигурих вече и товар за първото пътуване, но се опитват да ме измамат, защото съм новак.

Твоята господарка би могла да ти даде два дни отпуска за кръщавката, защото всички ще бъдат пияни и ти не ще можеш да се върнеш в Конкарио. Трябваше да черпя по кафенетата заради кораба, който е вече в пристанището и има съвсем нов флаг.

Ще се фотографирам, на него и ще ти изпратя снимка.

Обичам те и те целувам в очакване да станеш любима жена на твоя.

Леон“

Мегре пъкна писмото в джоба си, загледан със замечтан израз към дрехите, които се сушеха на отвъдната страна на уличката. В мидената кутийка нямаше вече нищо друго освен една писалка, дето през един разрез със стъклена леща се виждаше църквата „Света Богородица“ в Лурд.

— Има ли някой в стаята, заета обикновено от Доктора? — попита той.

— Не вярвам. Журналистите са настанени на втория етаж.

За успокоение на съвестта си комисарят още веднъж огледа стаята, но не намери нищо интересно. Малко по-късно той слезе на първия етаж, бутна вратата на стая № 3, от балкона на която се откриваха пристанището и заливът.

Леглото беше оправено, подът намазан с восък. Върху каната бяха поставени чисти кърпи за лице.

В погледа, с който инспекторът следваше своя шеф, имаше любопитство, примесено с известно съмнение. А Мегре си подсвиркуваше, оглеждайки наоколо си, съгледа пред прозореца малка дъбова масичка, на която имаше една папка и една пепелница.

В папката имаше бели листове — бланки за писма с надпис на хотела и син плик със същия надпис. Но имаше също тъй два големи листа попивателна хартия, единият от които почти черен от мастило, а другият тук-таме с петна от неясни букви.

— Намерете ми едно огледало, драги!

— Голямо?

— Все едно! Огледало, което да мога да поставя на масата.

Като се върна, инспекторът намери Мегре на балкона, пъкнал ръце в изреза на жилетката под мишниците, пушейки лулата си с очевидно задоволство.

— Ще ви свърши ли работа това?...

Затвориха прозореца. Мегре постави огледалото на масата, закрепено с помощта на два свещника, които взе от камината, и изправи срещу него попивателната хартия.

Отразени в огледалото, буквите мъчно се разчитаха. Някои букви и цели думи липсваха. Други, съвсем разкривени, трябваше да се отгатват.

— Разбрах! — каза Лъороа с хитроумен израз.

— Добре! Тогава идете да поискате от хотелиера едно тефтерче със сметки на Ема... или каквото и да е, писано от нея...

Върху лист хартия той преписа с молив някои думи.

„... те видя... часа... необитаема... бездруго...“

Когато се върна, инспекторът завари Мегре, който, след като бе запълнил празните места, възстанови следната записка:

„Трябва да те видя. Ела утре в единадесет часа при необитаемата къща, която се намира на площада, малко подалеч от хотела. Разчитам бездруго на теб. Само почукай и ще ти отворя вратата.“

— Ето тефтерчето на перачката, което Ема е поддържала редовно! — каза Лъороа.

— Не ми трябва вече... Писмото е подписано „...ма“, тоест „Ема“... И е написано в тази стая!...

— Където келнерката се е срещала с Доктора ли? — ужаси се инспекторът.

Мегре почувствува колко е противно на Лъороа подобно предположение, особено след като предната вечер, надвиснали от покрива, бяха наблюдавали оная сцена.

— В такъв случай тя е, която...

— Чакай, чакай, младо! Без прибързани заключения! Особено без изводи... В колко часа пристига влакът, който ще ни доведе Жан Гойар?

— В единадесет и тридесет и две...

— Сега ето какво ще направите, драги!... Най-напред ще кажете на двамата колеги, които го придружават, да ми доведат приятелчето в полицията... Ще пристигне там, Значи, към обед... Ще предадете по

телефона на кмета, че ще бъде щастлив да го видя по същото време и на същото място... Чакайте! Предайте същото и на госпожа Мишу, на която ще телефонирате във вилата ѝ. Най-сетне възможно е полицаите или жандармите всеки миг да доведат Ема и любовника ѝ... На същото място в същия час!... Дали не съм забравил някого... Добре! Едно поръчение... Да не разпитват Ема в мое отсъствие. Дори попречете на Ема да говори...

— А митничаря?...

— Не ми трябва.

— Господин Мостаган...

— Хм!... Не... Това е всичко!...

В кафенето Мегре си поръча местна гроздова ракия, която смукна с истинско удоволствие, като подхвърли на журналистите:

— Вижда му се краят, господа!... Тая вечер ще можете да отпътувате за Париж...

Разходката му из кривите улици на стария град повиши неговото добро настроение. И когато стигна до портата на жандармерията, над която се вееше яркото френско знаме, той забеляза, че поради вълшебството на слънцето, на трицвета и на обления от светлина зид в атмосферата се чувствуваше някаква буйна радост, както на 14 юли.

Един стар жандарм, седнал на стол до страничната вратичка, четеше хумористичен вестник. Дворът, постлан с малки павеа, между които се промушваха стръкчета зелена трева, приличаше със спокойствието си на манастирски двор.

— Къде е сержантът?...

— Всички: поручикът, сержантът и повечето от хората, тръгнаха да търсят скитника, когото знаете...

— Доктора все там ли си е?

Човекът се усмихна, поглеждайки решетестия прозорец на килията вдясно.

— Няма опасност да избяга!

— Хайде, отворете ми вратата!

И щом резето бе дръпнато, той викна весело и сърдечно:

— Добър ден, Докторе!... Спахте добре, нали?...

Но видя само едно бледо, изострено лице, което се подаваше под сивата завивка на походното легло. Очите бяха дълбоко хлътнали и трескави.

— Е, какво? Не върви ли?...

— Много зле... — рече Мишу с въздишка, вдигайки се от леглото. — Бъбрекът ми...

— Надявам се, че ви се дава всичко, каквото ви е потребно...

— Да... вие сте много любезен...

Той лежеше облечен. Измъкна нозе изпод завивката и прокара ръка по челото си. А в същото време Мегре, преливащ цял от здраве и енергия, възседна един стол и се облакът на облегалото му.

— Хайде де! Виждам, че сте поръчали бургундско вино!...

— Майка ми го донесе вчера... Много ми се искаше да избягна това посещение... Тя е разбрала нещо в Париж... И се върнала...

Тъмните кръгове около очите му покриваха половината от небръснатите бузи, които изглеждаха още по-хлътнали. А липсата на вратовръзка, както и измачканият костюм засилваха впечатлението на отчаяние, което ее излъчваше от цялото му същество.

Той спираше да говори, за да кашля. Дори се изплю — подчертано явно — в кърпата си и я разгледа като човек, който се бои от туберкулоза и с тревога се наблюдава.

— Имате ли да ми кажете нещо ново? — попита той уморено.

— Жандармите трябва да са ви казали за произшествието през нощта...

— Не... какво е то?... Кой е бил?...

Той се залепи до стената, като че го бе страх да не го нападнат.

— Хе! Минувач, ударен в крака с един куршум...

— И хванат ли е... убиецът?... Не мога повече, господин комисар!... Съгласете се, че има от какво да полудее човек... Още един клиент на „Адмиралското кафене“, нали?... По нас се целят!... И аз напразно си бяхтя главата, за да проумея защо... Да, защо?... Мостаган... Льо Помре!... Гойар!... И отровата, която бе предназначена за всички ни!... Ще видите, че накрая те въпреки всичко ще ме улучат дори тук!... Но защо, кажете ми?...

Той не беше вече блед. Беше оловносинкав. И тежко беше да го гледа човек: дотолкова възплащаваше сега образа на паника в нейния най-жалък, най-ужасен вид!

— Не смея да спя... Вижте прозореца!... Има железни пречки... Но може да се стреля между тях... А нощем!... Жандармът може да заспи или да мисли да друго нещо... Но аз не съм създаден за подобен живот. Вчера изпих цялата бутилка с надежда, че ще спя... И не мигнах!... Разболях се!... Да можеше да пребият тоя скитник с жълтото му куче...

Виждали ли са пак кучето?... Все още ли се върти около кафенето?... Не разбирам защо не му шибнат един куршум в гърба... на него и на господаря му!...

— Господарят му нощес напусна Конкарно.

— Ах!...

Доктора като че не можеше да повярва това.

— Веднага ли след... след новото си престъпление?

— Преди!...

— Но тогава?... Това не е възможно!... Трябва да се приеме, че...

— Точно така! Тази вечер казах това на кмета... Странно човече, между нас казано, е тоя кмет... Какво мислите вие за него?...

— Аз ли?... Не знам... Аз...

— Е, хайде де!... Той ви е продал мястото за парцелите... Вие сте във връзка с него... Вие сте, както се казва, приятели...

— Ние имахме почти само делови отношения и отношения на добри съседни... Извън града това е естествено...

Мегре забеляза, че гласът стана по-сигурен и че погледът на Доктора не беше вече много замъглен.

— Какво му казахте вие?...

Мегре измъкна от джоба си бележника.

— Казах му, че поредицата престъпления или — ако предпочитате — опити за убийство не са могли да бъдат извършени от което и да е лице, познато засега на нас... Няма да почна да изреждам една по една драматичните истории... Говоря накъсо... Говоря обективно, нали, като специалист?... Та известно е, че вие не сте могли — физически невъзможно — да стреляте тая нощ срещу митничаря, което е достатъчно да бъдете съвсем не-причастен в случая... Льо Помре също не е могъл да стреля, тъй като утре заран го погребват... Нито Гойар, когото току-що са открили в Париж!... И те също така не

са могли — и единият, и другият — да се намират, в петък вечер зад кутията за писма в празната къща... Ема също...

— Но скитникът с жълтото куче?

— Мислих и за него! Не само че той не е отровил Льо Помре, но през тая нощ той беше далеч от мястото на престъплението, когато то е било извършено... Затова аз говорих на кмета за непознато лице, за един тайнствен Х, който би могъл да извърши всички тия престъпления... Освен ако...

— Освен ако?...

— Освен ако не е цяла поредица престъпления!... Вместо някакво едностранно нападение, предположете, че това е истинско сражение между две групи или между две лица...

— Но тогава, господин комисар, какво ще стане с мене?... Ако има непознати врагове, които обикалят... аз...

И лицето на Доктора отново повехна. Той хвана главата си с две ръце.

— И само като си помисля, че съм болен, че лекарите ми препоръчват пълно спокойствие!... О, няма да стане нужда от куршуми или отрова, за да свършат с мене... Ще видите, че бъбрекът ми ще извърши каквото трябва...

— Какво мислите за кмета?

— Не знам! Нищо не знам!... Той е от много богато семейство... Като млад е водил блестящ светски живот в Париж... Имал е конюшня с коне за надбягване... После е влязъл в релсите... Запазил част от състоянието си и се настанил тук в къщата на дядо си, който също бил кмет на Конкарно... Той ми продаде места, които не му трябваха... Мисля, че би искал да стане окръжен съветник, за да завърши като сенатор...

Доктора беше станал и човек би казал, че за няколко дни бе отслабнал с десет килограма. И не би било чудно, ако се разплачеше от нерви.

— Как е възможно да разбере нещо?... И тоя Гойар, който е в Париж, когато го мислехме, че... Какво може да прави там?... И защо?

— Скоро ще узнаем това, защото той ще пристигне в Конкарно... Дори трябва вече да е пристигнал...

— Арестуван ли е?...

— Помолили са го да тръгне с двама господата дотук... Но то не е същото...

— Какво е казал?

— Нищо! Но в същност не са го и питали!

Тогава Доктора изведнъж погледна комисаря в лицето. Неочаквано бузите му се зачервиха.

— Какво значи това?... Имам чувството, че някой се е побъркал!... Вие преди малко ми приказвахте за кмета, за Гойар... А аз усещам, чувате ли, усещам всеки миг, че ще бъда убит... Въпреки тия пречки на прозореца, които никак няма да попречат на това!... Въпреки тоя едър глупак, жандарма, който е на пост в двора. А аз не ща да умирам!... Не ща!... Нека ми дадат само един револвер, за да се браня!... Или да затворят ония, които заплашват живота ми, ония, които убиха Льо Помре, които са сложили отрова в бутилката...

Той трепереше от глава до пети.

— Аз не съм герой. Занаятът ми не е да предизвиквам смъртта! Аз съм човек!... Болен човек!... И за да мога да живея, премного съм се борил срещу болестите... Вие говорите!... Говорите!... Но какво вършите?...

От ярост той блъсна челото си в стената.

— Всичко това прилича на заговор... Освен ако искат да ме подлудят... Да! Искат да ме затворят в болница за душевно болни!... Кой знае?... Да не би да е дотегнало на майка ми?... Защото аз винаги ревниво съм пазил частта, която ми се падаше от наследството, останало от баща ми!... Но аз няма да се дам...

Мегре не бе мръднал. Той продължаваше да седи сред бялата килия, едната стена на която бе обляна от слънце, седнал все тъй с лакти върху облегалото на стола и с лула между зъбите.

Доктора кръстосваше килията, целият обсебен от вълнението, което граничеше със самозабрава.

И неочаквано в помещението се разнесе някакъв весел глас, едва-едва ироничен, който изви, както правят децата:

— Ку-ку!

Ернест Мишу подскочи и погледна четирите ъгли на килията, преди да впие очи в Мегре. И тогава видя лицето на комисаря, който бе извадил лулата от устата си и му намигна, като се подсмиваше.

Това бе като щракане на механизъм. Мишу се вцепени, целият обезсилен, загубен, щеше сякаш да се стопи съвсем и да се превърне в безплътен силует.

— Вие ли?...

Би казал човек, че гласът идеше отдалече, като гласа на фокусниците, които говорят с корема си и произнасят думи, долитащи като че от тавана или от някоя порцеланова ваза.

Очите на Мегре все така се смееха и когато той стана и произнесе с насърчаваща сериозност, която бе в противоречие с израза на лицето му:

— Съвземете се, Докторе!... Чувам стъпки в двора... След няколко мига убиецът навярно ще бъде между тия четири стени...

Кметът пръв бе въведен от жандарма. Но в двора се чу шум и от други стъпки.

X

„ХУБАВАТА ЕМА“

— Бяхте ме помолили да дойда, господин комисар...

Докато Мегре успее да отговори, в двора влязоха двама полицейски инспектори, обградили Жан Гойар, а на улицата, от двете страни на вратата, се бе събрала възбудена тълпа.

Между двамата си пазачи журналистът изглеждаше по-дребен и по-пълничък. Навярно поради страх от фотографите той бе нахлупил меката си шапка на очите и закриваше с носна кърпа долната част на Лицето си.

— Насам! — рече Мегре на полицаите. — Донесете столове, защото чувам женски глас...

Един остър глас, който казваше:

— Къде е той?... Искам веднага да го видя!... И ще накарам да ви уволнят, инспекторе... Чувате ли?... Ще накарам да ви уволнят...

Беше госпожа Мишу в бледовиолетова рокля, с всичките си скъпи накити, напудрена, начервена и задъхана от възмущение.

— А, вие сте тук, драги приятелю — залюбезничи тя с кмета. — Може ли да си представи човек подобно нещо?... Тоя господин пристига у нас, когато аз още дори не съм облечена... Прислужницата Ми е в отпуск. Казвам му през вратата, че не мога да го приема, а той настоява, иска, чака, докато аз се приготвям, като заявява, че има заповед да ме доведе тук... Просто нечувано!... И като си помисля, че мъжът ми беше народен представител, почти председател на съвета, и че тоя... тоя... мошеник... да, мошеник!...

Тя беше толкова възмутена, че не можеше да си даде сметка за положението. Но изведнъж съзря Гойар, който извърна глава, видя сина си, седнал в края на леглото и обхванал главата си с две ръце. В обления със слънце двор влезе кола. Униформите на жандармите трептяха на светлината. А от тълпата се носеше силна глъчка.

За да не нахлуе тълпата със сила, трябваше да се затвори голямата порта, защото първият човек, когото буквално измъкнаха от

колата, беше не друг, а скитникът. Той не само че бе с белезниците на ръцете, но бяха му вързали здраво с въже и глезените, така че трябваше да го пренесат като пакет.

След него от колата излезе Ема, свободно, но замаяна, като че в сън.

— Отвържете му краката!

Жандармите бяха горди и още развълнувани от залавянето. То навярно не е било лесно, ако се съдеше от раздърпаните униформи и особено от лицето на заловения, цялото изцапано с кръв, която още течеше от разцепената му устна.

Госпожа Мишу извика от уплаха, отстъпи до стената, сякаш виждаше нещо отвратително, докато човекът се остави да го развържат, без да промълви дума, но вдигна глава и бавно-бавно погледна наоколо си.

— Спокойно, Леон! — измърмори Мегре.

Скитникът трепна и се огледа, за да разбере кой каза тези думи.

— Дайте му стол и носна кърпа...

Мегре забеляза, че Гойар се бе примъкнал съвсем в дъното на килията, зад госпожа Мишу, и че зъбите на Доктора тракаха, без той да поглежда никого. Жандармерийският поручик, объркан от това необикновено събрание, се чудеше каква ли роля ще има да играе тук.

— Затворете вратата!... Нека всеки се погрижи да седне... Вашият сержант може ли да ни послужи за секретар? — обърна се Мегре към поручика. — Много добре! Нека се нагласи на тая масичка... Моля и вас, господин кмете, да седнете...

Навън множеството вече не викаше, но все пак на улицата се чувствуваше някакъв плътен пулс, някакво напрегнато очакване.

Мегре напълни лулата, разхождайки се надлъж и шир, и се обърна към инспектора Лъороа.

— Преди всичко друго ще трябва да телефонирате в Кемпер на синдика^[1] на моряците, за да ви каже какво се е случило преди четири-пет години, а може би и шест, с един кораб на име „ХУБАВАТА ЕМА“...

Когато инспекторът тръгна към вратата, кметът се покашля и направи знак, че иска да говори.

— Аз мога да ви го кажа, господин комисар... Тая история е известна на всички в нашия край...

— Говорете...

В ъгъла, дето бе седнал, скитникът се размърда подобно на наежено куче. Ема не го изпускате от очи, седнала в крайчеца на стола си. Случайността я бе турила до госпожа Мишу, чийто парфюм — сладникава миризма на виолетки — почваше да изпълва помещението.

— Лично аз не съм виждал кораба — започна съвсем свободно, но с леко позиране кметът. — Той принадлежеше на някой си Льо Глен или Льо Гльорек, когото смятаха за отличен моряк, но буйна глава... Както всички крайбрежни кораби, „Хубавата Ема“ пренасяше най-вече пресни плодове и зеленчуци за Англия... Един ден заговориха за някакво по-дълго пътуване... Два месеца нищо не се чу за кораба. Найсетне се узна, че „Хубавата Ема“ е бил задържан, когато пристигнал в някакво малко пристанище близо до Ню Йорк, че екипажът бил изпратен в затвора, а товарът — кокаин — иззет... И корабът също тъй, разбира се... Беше по онова време, когато повечето търговски кораби, особено ония, които пренасяха сол за Нова земя, вършеха контрабанда на алкохол...

— Благодаря ви... Не мърдайте, Леон... Отговаряйте ми от мястото си... И особено отговаряйте точно на въпросите ми, без *нищо повече!*... Чувате ли?... Най-на-пред къде ви арестуваха?...

Скитникът избърса кръвта, която цапаше брадата му, и отговори с пресипнал глас:

— В Роспорден... в едно железопътно депо, дето прекарахме нощта, докато чакахме някакъв влак...

— Колко пари имахте в джоба си?...

Лейтенантът отговори вместо него:

— Единадесет франка и дребосък...

Мегре погледна Ема, по чиито бузи течаха сълзи, после грубия, приведен на стола си мъж. Комисарят почувствува, че макар да седеше неподвижно, Доктора бе обзет от силно вълнение, затова направи знак на един от полицаите да седне до Мишу, за да пресече някоя непредвидена проява.

Сержантът пишеше. Перото скърцаше по хартията с метален звук.

— Разкажете ни по-подробно, Льо Гльорек, при какви условия стана натоварването на кокаина...

Мъжът вдигна очи. Погледът му, насочен към Доктора, стана враждебен. И свил огромните си юмруци, наежен, той избоботи:

— Банката ми бе отпуснала заем, за да построя кораба си...

— Знаем! По-нататък...

— Случи се лоша година... Франкът се вдигаше...

Англия купуваше по-малко плодове... Чудех се как ще плащам лихвите... За да се ожения с Ема, чаках да изплатя по-голямата част от дълга. Тъкмо тогава един журналист, когото аз познавах, защото често сновеше из пристанището, ме намери...

За общо изумление Ернест Мишу откри лицето си, което беше бледо, но много по-спокойно, отколкото можеше да се предположи. Той извади бележник и молив от джоба си и написа няколко думи.

— Жан Сервиер ли ви предложи да пренесете кокаина?

— Не в тая среща! Той ми говори за някаква сделка. Даде ми среща в едно кафене в Брест, дето бе с още двама други...

— Доктор Мишу и Льо Помре ли?

— Точно тъй!

Мишу отново бележеше и лицето му взе презрителен израз. За миг той стигна дори до нещо като иронична усмивка.

— С кого от тримата направихте пазарлъка?

Доктора чакаше с вдигнат молив.

— С никого от тримата... Или по-точно те ми говориха само за голямата сума, която ще спечеля за един-два месеца... Един час след това пристигна един американец... Никога не узнах името му... Видях го всичко два пъти... Сигурно беше човек, който познава морския занаят, защото ме пита за особеностите на моя кораб, за броя на хората които ще са ми необходими на борда, и колко време ще ми е потребно за да се постави допълнителен мотор... Аз смятах, че работата е за контрабанда на алкохол... Всички вършеха това, дори офицерите от пътническия параход... През следната седмица дойдоха работници, за да поставят на „Хубавата Ема“ един полудизелов мотор...

Той говореше бавно, с втрънен поглед; силно впечатление правеха неговите грамадни пръсти, които мърдаха и със своите бавни като гърчове движения бяха по-красноречиви от лицето му.

— Тъй като не бях минавал океана, дадох ми една английска карта, дето бяха обозначени всички ветрове в Атлантика, както и пътят на платноходите... От благоразумие взех със себе си само двама души

и не казах никому ни дума за сделката, освен на Ема, която през нощта на заминаването беше на вълнолома. Тримата мъже също бяха там, близо до една кола с угасени светлини... Натоварването бе извършено следобед... И в този миг ме достраша... Не толкова за контрабандата!... Но аз почти не съм ходил на училище... И докато трябва да си служа с компаса и лота — карам... Не се боя от никого... Но там — в океанската шир... Един стар капитан беше опитал да ме научи как да си служа със секстанта, за да определя де се намирам... Купил бях таблицата на логаритмите и всичко друго, което трябва... Но бях уверен, че ще се объркам в тия изчисления... Ала ако успея, корабът щеше да бъде изплатен и щяха да ми останат в джоба нещо около двайсет хиляди франка... Тая нощ духаше силен вятър... Загубих от очи колата и тримата мъже... След това и Ема, чийто силует се изрязваше черен в края на вълнолома... Два месеца в морето...

Мишу продължаваше да си взема бележки, но избягваше да гледа оня, който разказваше.

— За пристигането имах нареждания... Най-сетне един бог знае как пристигнахме в определеното малко пристанище... Още не бяхме хвърлили въжетата, за да се долепим до кея, когато три полицейски катера с картечници и въоръжени с пушки хора ни обкръжиха, скочиха на палубата, прицелиха се в нас, като викаха нещо на английски и ни удряха с приклади, докато най-сетне ние вдигнахме ръце...

Слисахме се: толкова бързо стана всичко... не зная кой закара моя кораб до кея, нито как ни натъпкаха в един камион. Един час покъсно всеки от нас бе заключен в желязна килия в затвора Синг-Синг...

Поболях се... Никой не говореше френски... другите затворници ни подиграваха и ругаеха...

Там тия работи се свършват бързо... На другата сутрин ни заведоха пред нещо като съд, но адвокатът, който уж ни защитаваше, не ни бе казал и една дума...

Едва след това той ми съобщи, че съм осъден на две години тежък принудителен труд и на сто хиляди долара глоба, че корабът ми бил конфискуван и прочие... Аз не разбирах... Сто хиляди долара!... Клех се, че нямам пари... В такъв случай значеше не знам още колко години затвор...

Останах в Синг-Синг... Моите моряци трябва да са били отведени в друг затвор, защото никога вече не ги видях... Остригаха ме... Изпратиха ме да чукам камъни по шосето. Един свещеник искаше да ме просвети с Библията...

Вие нищо не знаете... Имаше богати затворници, които почти всяка вечер ходеха да се разхождат из града... А другите затворници бяха като слуги...

Но това няма значение... Едва след година срещнах един ден американеца от Брест, който бе дошъл там да посети един затворник... Аз го познах... Обадох му се... Той се позабави, докато си спомни, сетне силно се разсмя и ме заведе в залата за срещи.

Беше много сърдечен... Отнасяше се с мен като със стар другар... Каза ми, че винаги е бил агент на алкохолната забрана... Работел най-често в чужбина, в Англия, във Франция, в Германия, отдето изпращал на американската полиция сведения за корабите, които ще отплуват...

Но в същото време случвало му се да работи и за своя сметка... Така било и в тая сделка с кокаина, която щяла да донесе милиони печалба, защото на борда имаше десет бурета, по не знам колко франка грама... Той, значи, се бил свързал с французи, които трябвало да намерят кораб и част от средствата... Това бяха моите трима хора... И естествено печалбата щяла да се дели между тях четиримата...

Но чакайте!... Остава да ви разкажа най-хубавото... В същия ден, когато сме товарили кораба в Кемпер, американецът получил съобщение от отечеството си... Имало нов началник по алкохолната забрана... Контролът бил засилен... Купувачите в Америка се колебаели и поради това стоката можела да не се пласира...

Но срещу това една нова заповед обещавала на всеки, който помогне да се залови забранена стока, награда до третина от стойността на тая стока...

И това ми бе разказано в затвора, дето бях!... Узнах, че докато аз съм се готвел да отплувам и в тревога се питах дали ще стигнем живи до другия бряг на Атлантика, тримата обсъждали с американеца на самия кей какво да правят...

Дали да рискуват всичко за всичко?... Аз зная, че Доктора именно е настоявал да се съобщи на властите... По тоя начин поне

една трета от капитала ще бъде сигурно възвърнат, без риск за усложнения...

А, от друга страна, американецът нагласил чрез един свой колега да отдели скришом част от заловения кокаин. Невероятни комбинации, да!...

„Хубавата Ема“ се плъзгаше по черната вода на пристанището... За последен път аз погледнах годеницата си, уверен, че след няколко месеца ще се върна, за да се оженим...

А те, които ни гледаха, че заминаваме, те знаеха, че още при пристигането ни ще бъдем заловени!... Те дори са смятали, че ние ще се защитаваме, че несъмнено ще бъдем убити в схватката, както по онова време това ставаше всеки ден край американските брегове...

Те знаеха, че моят кораб ще бъде конфискуван, че той не бе доизплатен и че аз нямах нищо друго в света!...

Знаеха, че мечтаех само да се оженя... И те гледаха как ние заминаваме!...

Ето това ми призна американецът в Синг-Синг, дето бях станал едно оскотяло същество между други такива... Той ми даде доказателства за това... Моят събеседник се смееше, тупаше се по бедрата и викаше: „Ама че негодници са тия тримата!“

Настъпи внезапно и пълно мълчание. И сред това мълчание всички се стреснаха, чувайки как моливът на Мишу драци по една нова страница, която току-що бе обърнал.

Мегре погледна, проумявайки сега, буквите „SS“, татуирани върху ръката на исполина: „Синг-Синг!“

— Мисля, че щях да остана още десетина години в затвора... В тая страна човек никога нищо не знае сигурно... Най-малкото нарушение на правилника влече продължаване на наказателния срок, като в същото време ударите с надзирателски палки ваят... Аз получих стотици... А отделно — удари от другарите ми!... И пак американецът направи постъпки в моя полза... Мисля, че бе отвратен от подлостта на ония, които той наричаше мои приятели!... За другар имах само едно куче... Едно куче, което отгледах на кораба, което ме бе спасило от удавяне и което въпреки строгата дисциплина те оставиха да живее при мене в затвора... Защото те гледат на тия неща по-иначе, не както ние... Истински ад!... Няма значение, че в неделя

ви свирят музика, а сетне ви бият до кръв... Накрая аз вече не знаех дали съм човек... Стотици, хиляди пъти съм ридал...

И когато една сутрин ми отвориха вратата, като ме блъснаха с приклад в кръста, за да ме изпратят в цивилизования свят, аз глупаво се прострях в безсъзнание на тротоара... Вече не знаех да живея... Нямах вече нищо...

Но не! Имах едно нещо...

От разцепената му устна капеше кръв. Той забрави да я избърше. Госпожа Мишу закриваше лице с дантелената си кърпичка, от миризмата на която на човек му се повдигаше.

А Мегре пушеше спокойно, без да изпуска от очи Доктора, който продължаваше да пише.

— Имах решението да накарам ония, които ми причиниха това унищожение, да изпитат същата участ!... — продължи скитникът. — Не да ги убия!... Не!... Нищо не е да умреш... В Синг-Синг аз двайсет пъти се опитвах да умра, но безуспешно... Отказах да се храня, но ме храниха изкуствено... Да ги вкарам в затвора! Бих искал това да стане в Америка... Но то бе невъзможно...

Аз скитах из Бруклин, дето изредих всички занаяти, очаквайки да събера пари за връщане с параход... Платих дори за кучето си...

Нищо не знаех за Ема... Не стъпих в Кемпер, дето биха ме познали въпреки обезобразената ми муцуна...

Тук научих, че тя е келнерка и отвреме-навреме любовница на Мишу... А може би и на другите?... Щом е келнерка, това не е чудно, нали?

Не беше лесно да изпратя в затвора моите трима мръсници... А аз държах на това!... Нямах нищо друго освен това желание!... Живях с кучето си в една стара лодка, сетне в някогашния наблюдателен пост на върха Кабелу...

Почнах да се показвам на Мишу... Само да му се показвам!... Да му показвам грозното си лице, животинския си силует... Разбирате ли?... Искях да го уплаша... Искях да предизвикам у него такъв страх, че да го накарам да стреля срещу мене!... Аз може би щях да бъда пречукан... Но после?... Чакаше го каторга!... Ритници... Удари с приклад!... Отвратителни другари, по-силни от тебе, които те заставят да им служиш... Аз обикалях около вилата му... Изпречвах се на пътя му... Три дни, четири дни!... Той ме позна... Започна да излиза по-

рядко... А все пак през всичкото това време тук животът не се бе променил. И тримата пиеха аперитивите си!... Хората ги поздравяваха!... А за да има какво да ям, аз крадах от изложените продукти... Искях да свърша по-скоро...

Един ясен глас се чу:

— Извинявайте, господин комисар! Тоя разпит без присъствието на следовател има ли законна стойност?

Беше Мишу!... Мишу, бял като платно, с изострени черти, със стиснати ноздри, с безцветни устни. Но Мишу, който говореше ясно, почти заплашително!

Мегре с поглед заповяда на един полицаи да застане между Доктора и скитника. Беше крайно време. Леон Льо Герек ставаше бавно, привлечен от тоя глас, със стиснати юмруци, тежки като боздуган.

— Седни!... Седнете, Леон!...

И исполинът се подчини, дишащ пресипнало, а комисарят, изгърсвайки пепелта от лулата си, произнесе:

— Сега ще говоря аз...

---

[1] Избран пълномощник и представител на хора от един занаят.
— Б. пр. ↑

ХІ СТРАХЪТ

Ниският глас и отмереният говор на комисаря бяха в пълен контраст със задъханата реч на моряка, който го гледаше изкосо.

— Най-напред, господа, една дума за Ема... Тя узнава, че годеникът ѝ е арестуван... Не получава повече нищо от него... Един ден по нищожна причина загубва службата си и става келнерка в „Адмиралски хотел“... Тя е бедно момиче, без никакви връзки... Мъжете я задирят, тъй както богатите клиенти задирят прислужниците... Минават две, минават три години... Тя не знае, че Мишу е виновен... Една вечер, повикана от него, отива в стаята му... И времето продължава да тече, животът си тече... Мишу има други любовници... Отвреме-навреме му хрумва да спи в хотела... Или когато майка му отсъствува, вика Ема у дома си... Безцветна любовна история, без любов... И животът на Ема е безцветен... Тя не е героиня... Тя пази в една мидена кутия едно писмо и една снимка, но това е само стара мечта, която всеки ден все повече избледнява...

Тя не знае, че Леон току-що се е върнал...

Не познава жълтото куче, което се върти около нея и което е било на четири месеца, когато корабът е заминал...

Една нощ Мишу ѝ диктува някакво писмо, без да ѝ каже за кого е предназначено... Определя се среща на някакъв човек в една необитаема къща в единадесет часа вечерта...

Тя пише... Келнерката!... Разбирате ли?... Леон Льо Герек не се е излъгал... Мишу го е страх!... Той чувства живота си в опасност... Исква да премахне врага, който броди наоколо...

Но е страхливец!... Той почувствува нуждата сам да ми каже това високо!... Той ще се скрие зад една порта, в коридора, след като е изпратил до жертвата си писмото, връзвайки го с връвчица за шията на кучето...

Дали ще се осъмни Леон?... Ще поиска ли въпреки всичко да види някогашната си годеница?... В мига, когато той почука на

портата, достатъчно е човек да даде един изстрел през кутията за писма и след това да избяга през уличката... И престъплението ще остане още по-загадъчно, защото никой няма да познае жертвата!...

Но Леон се усъмнява... Той може би броди из площада... Може би въпреки всичко ще се реши да отиде на срещата... Случайността е причина господин Мостаган да излезе в този миг от кафенето леко пийнал и да спре до прага на входа, за да запали пурата си... Не може да пази равновесие... Блъска се в портата... Това е сигналът... Един куршум го улучва право в корема...

Ето първата история... Мишу не сполучва с удара си. Прибира се в къщи... Гойар и Льо Помре, които са в течение на работата и са също тъй заинтересовани от изчезването на оня, който заплашва и тримата, са ужасени...

Ема разбира в каква игра са я вмъкнали... Може би е видяла Леон?... Може би съзнанието ѝ се е прояснило и тя най-сетне е познала жълтото куче...

На другата заран аз съм на самото място... Виждам тримата мъже... Усещам техния ужас... Те предвиждат една драма!... А аз искам да узная отде смятат, че ще дойде ударът... И държа да се уверя, че не се лъжа...

Аз пуснах отрова, несръчно, в една бутилка с аперитив... Бях готов да се намеся, ако някой поискаше да пие... Но не! Мишу бди!... Мишу се бои от всичко, от хората, които минават, от онова, което яде, от онова, което пие... Той дори не смее вече да излезе от хотела!...

Ема се бе вцепенила до такава степен, че мъчно би могло да се намери по-трогателен образ на сливане. А Мишу за миг вдигна глава, за да погледне Мегре право в очите.

Сега той трескаво пишеше.

— Това е втората драма, господин кмете! И нашата тройка продължи да живее, все тъй обзета от страх... Гойар е най-впечатлителният от тримата и несъмнено по-малко лош екземпляр от другите двама. Историята с отровата го побърка съвсем... Почувствува, че рано или късно и той ще мине по реда си... Отгатна, че аз вече съм по верните дири... И решава да избяга... Да избяга, без да остави следи... Да избяга, без да могат да го обвинят, че е избягал... Той ще симулира някакво нападение, ще накара да помислят, че е мъртъв и че трупът му е хвърлен във водата на пристанището...

Преди това любопитството го принуждава да потършува в дома на Мишу, може би за да намери Леон и да му предложи мир... Там той открива следите от стъпките на недодялания мъж. И разбира, че и аз скоро ще ги откроя.

Защото той е журналист!... Свърх всичко знае колко впечатлителни са тълпите... Знае, че докато Леон е жив, той, Гойар, никъде няма да бъде в сигурност... И измисля нещо наистина гениално: дописката, написана с лява ръка и изпратена в „Брестки фар“...

Там се говори за жълтото куче, за скитника... Всеки израз е пресметнат, за да посее ужас в Конкарно... И по тоя начин, ако хората видят човека с големите крака, има вероятност той да получи един куршум в гърдите...

Това щеше да се случи!... Почнаха да стрелят по кучето... Щяха да стрелят и срещу човека!... Едно обезумяло множество е способно на всичко...

Действително в неделя ужасът обзема Конкарно... Мишу не излиза от хотела... Той е болен от страх... Но е все тъй решен да се защитава докрай, *с всички средства*...

Аз го оставих сам, с Льо Помре... Не зная какво е станало помежду им... Гойар е избягал... Но Льо Помре, който е от почтено семейство, навярно е бил изкушен да се отнесе до полицията и готов по-скоро да разкрие всичко, отколкото да продължи да живее в тоя кошмар... Та какво рискува той?... Една глоба!... Кратък срок затвор... Само толкова!... Главното престъпление е било извършено в Америка.

И Мишу, който усеща, че той е вече разклатен душевно, и който носи на съвестта си убийството на Мостаган, Мишу, който иска на всяка цена да се измъкне само със своя помощ, не се поколебава да го отрови.

Там е Ема... Няма ли да заподозрат нея?...

Бих желал да ви говоря по-надълго за страха, защото той е основата на цялата тая драма. Мишу е обзет от страх... Мишу иска да победи повече страха, отколкото врага си...

Той познава Леон Льо Герек. Знае, че той не ще остави да го арестуват, без да се съпротивява... И за да бъде премахнат, разчита на куршум от жандармите или от някой уплашен жител.

Той не мърда оттук... Аз донесох смъртно раненото куче... Искрах да разбера дали скитникът ще дойде да го потърси — и той дойде...

Оттогава никой вече не видя животното и това ми доказва, че то е умряло...

Само един звук излезе от гърлото на Леон.

— Да...

— Погребахте ли го?

— На Кабелу... На гроба му има кръстче от две борови вейки...

— Полицията намери Леон Льо Герек. Той избяга, защото единствената му мисъл е да застави Мишу да го нападне... Той го каза: иска да види Мишу в затвора... Моят дълг бе да попреча на нова драма и тъкмо затова арестувах Мишу, като в същото време го уверявах, че правя това, за да бъде в сигурност... Това не е лъжа... Но по този начин аз попречвах на Мишу да извърши други престъпления... Той е стигнал до последния предел... Способен е на всичко... Усеца се гонен от вси страни...

Няма значение, че още може да играе комедии, да ми приказва за телесната си слабост, да оправдава необикновения си страх с мистицизъм и с някакво старо предсказание, измислено от игла до конец.

Онова, което му трябваше, бе населението да се реши да убие врага му.

Мишу знае, че логически може да бъде подозиран за всичко, което се е случило досега... Самичък в тая килия той си блъска главата...

Няма ли някакво средство съвсем да отстрани подозренията?... Да се извърши ново престъпление, когато той е в затвора, може ли да има по-неоспоримо алиби?...

Майка му отива да го види... Тя знае всичко... Тя не бива да бъде подозирана, нито срещана от ония, които го преследват... Тя трябва да го спаси!...

Тя ще вечеря у кмета. Ще накара да я отведат във вилата ѝ, дето лампата ѝ ще свети цялата вечер... Ще се върне в града пешком... Всички ли спят?... Освен „Адмиралското кафене“!... Достатъчно е да почакаш някой да излезе оттам и да го издебнеш при ъгъла на улицата.

И за да не може да тича, ще се прицелиш в крака...

Това съвсем безполезно престъпление е най-тежкото обвинение срещу Мишу, макар че имаме вече и други. Тая сутрин, когато пристигнах тук, той беше в трескаво състояние... И най-важното — не знаеше, че в мига, когато се е стреляло срещу митничаря, скитникът беше пред очите ми...

Защото, преследван от полицията и жандармерията, Леон бе останал там, в безредно струпаните къщи. Той бърза да приключи... Не иска да се отдалечава от Мишу...

Спеше в една стая на празната къща. Ема от прозореца си го е видяла... И ето че отива при него... Тя му казва, тя вика, че не е виновна!... Пада пред него, влече се в краката му...

Сега той за пръв път я вижда отново насреща си, отново чува звука на гласа ѝ... Тя е принадлежала на друг, на други...

Но и той, самият той какво ли не бе преживял?... Сърцето му се разтапя... Той грубо я хваща с ръка, сякаш за да я смаже, но само устните му смазват нейните устни...

Той вече не е самотният човек, човекът с една единствена цел, с една единствена мисъл... През сълзи тя му говори за възможно щастие, за живот, който може да бъде почнат наново...

И те тръгват двамата, без петак, в нощта... Отиват... няма значение къде... Изоставят Мишу на неговите ужаси...

Те ще се опитат да бъдат щастливи някъде...

Мегре бавно напълни лулата си, като изглеждаше един по един всички присъстващи.

— Ще ме извините, господин кмете, че не ви държах в течение на моето разследване... Но когато пристигнах, бях уверен, че драмата току-що е започнала... За да се разберат скритите пружини, трябваше човек да я остави да се развие и в същото време — да се избягват колкото е възможно по-нататъшните нещастия... Льо Помре умря, убит от своя съучастник... Но такъв, какъвто го видях, убеден съм, че сам щеше да се убие в деня на арестуването му... Митничарят бе ударен с куршум в крака... Раната му ще заздравее в една седмица. Но въпреки това аз мога да подпиша заповед за арестуването на доктор Ернест Мишу за опит за убийство и нараняване на господин Мостаган и за умишлено отравяне на неговия приятел Льо Помре. Ето и друга заповед срещу госпожа Мишу за нощно нападение... Колкото за Жан

Гойар, именуем Сервиер, мисля, че той може да бъде преследван само за оскърбление на правосъдието с комедията, която разигра...

Това бе единственото комично нещо. Чу се въздишка! Щастлива, лека въздишка от пълничкия журналист. И той има лице да избърбори:

— В такъв случай предполагам, че мога да бъда оставен на свобода срещу гаранция, нали?... Готов съм да внеса петдесет хиляди франка...

— Това ще реши прокуратурата, господин Гойар... Госпожа Мишу се бе свлякла на стола си, но синът ѝ прояви повече издръжливост от нея.

— Нямате ли нещо да добавите? — попита го Мегре.

— Моля! Ще отговоря, когато бъда с моя адвокат. Дотогава запазвам си правото да възразявам по всякакъв начин срещу законността на тая очна ставка...

И той източи шията си — шия на младо мършаво петле, дето лъщеше жълтеникава адамова ябълка. Носът му изглеждаше сега още по-напреко. Той не изпуцаше тефтерчето, дето си бе вземал бележки.

— А тия двамата?... — промълви кметът, като ставаше.

— Нямам никакво обвинение срещу тях. Леон Льо Герек призна, че целта му е била да накара Мишу да стреля срещу него... За тая работа той не е направил нищо друго, освен да му се покаже... Няма законен текст за...

— Освен за скитничество! — вмеси се жандармерийският поручик.

Но комисарят сви рамене по такъв начин, че поручикът се изчерви от това, което бе казал.

Макар че часът за обед отдавна бе минал, отвън имаше цяла тълпа и кметът се съгласи да даде колата си, завесите на която се затваряха херметически.

Ема се качи първа, след това Леон Льо Герек, най-сетне Мегре, който седна в дъното до младата жена, а морякът се настани несръчно на едно от допълнителните столчета.

Минаха през множеството много бързо. След няколко минути поеха към Кемперле и Леон стеснително и със замъглен поглед попита:

— Защо казахте това?

— Кое?

— Че вие сте пуснали отрова в бутилката?

Ема бе съвсем бледа. Тя не смееше да се облегне на възглавничките и несъмнено за първи път в живота си се возеше в лека кола.

— Така ми хрумна! — измърмори Мегре, стискайки със зъби лулата си.

Тогава момичето извика с отчаяние:

— Кълна ви се, господин комисар, че вече не знаех какво върша... Мишу ме бе накарал да напиша писмото... Сетне познах кучето. В неделя сутринта видях Леон, като се въртеше по площада... Тогава разбрах... Опитах се да заговоря на Леон, но той си отиде, без дори да ме погледне, като плю на земята... Искях да отмъстя за него... Искях... Не знаях... не знаях!... Бях като луда... Знаех, че те искат да го убият... Аз все така го обичах... Целия ден си блъсках главата да мисля... По обед изтичах до вилата на Мишу, за да взема отрова... Не знаех каква да избира... Той ми беше показвал стъкълцата, като ми казваше, че те стигат да се изтрови целият Конкарно...

Но кълна ви се, че нямаше да ви оставя да пиете... Поне така си мислех...

Тя хлипаше. Леон несръчно я тупаше по коляното, за да я успокои.

— Никога не ще мога да ви се отблагодаря, господин комисар... — извика тя между две ридания. — Това, което сторихте вие... то е... то е... нямам думи... то е толкова чудесно!...

Мегре гледаше единия и другия: той с разцепената си устна, с щръкнали коси и лице на грубиян, който се мъчи да се очовечи, тя със своята клета главица, обезкръвена в аквариума на „Адмиралското кафене“

— Какво смятате да правите?...

— Не знаем още... Да се махнем оттук... Може би да отидем в Хавър?... Аз можех да си изкарам прехраната по нийоркските кейове...

— Върнаха ли ви дванайсетте франка?

Леон се изчерви и не отговори.

— Колко струва с влака оттук до Хавър?

— Не! Недейте, господин комисар... Защото тогаз... не знам как... Нали разбирате?...

Мегре чукна с пръст по стъклото на колата тъкмо когато минаваха край някаква малка гара. Извади две банкноти по сто франка от джоба си и рече:

— Вземете ги!... Аз ще ги туря в сметката си по командировката...

После ги избута навън и затвори вратичката, докато те още му благодаряха.

— В Конкарно!... С пълна скорост!...

Самичък в колата, той най-малко три пъти сви ре-мене, като човек, комуто много се ще да се подиграе сам със себе си.

Делото продължи цяла година. През цяла една година доктор Мишу се явяваше не по-малко от пет пъти седмично пред съдия-следователя с една кожена чанта, натъпкана с документи.

И при всеки разпит имаше нов повод за въртели.

Всеки документ от следственото дело бе предмет на спорове, на разследвания и на контраразследвания.

Мишу ставаше все по-слаб, по-жълт, по-болен, но не слагаше оръжие.

— Позволете на един човек, който няма да живее и три месеца...

Това бе любимият му израз. Той се защищаваше стъпка по стъпка, с хитроумни извъртания, с неочаквани възражения. И беше намерил един адвокат, още по-свадлив от него, който достойно го заместваше.

Осъден от наказателния съд във Финистер на двадесет години тежък принудителен труд, той шест месеца се надяваше, че делото му ще отиде в касационния съд.

Но на една снимка само отпреди месец, публикувана във всички вестници, е показан Мишу, все тъй мършав и жълт, с крив нос, с раница на гръб, кепе на глава, като се качва от остров Ре на кораба „Ла Мартиниер“, който откарва сто и осемдесет каторжници за Гвиана.

В Париж госпожа Мишу, която изтърпя три месеца затвор, сега интригува в политическите среди. Тя твърди, че ще успее да издействува ревизия на делото.

Вече си е осигурила помощта на два вестника. Леон Льо Герек се занимава с лов на херинги в Северно море с кораба „Ла франсет“, а

жена му очаква бебе.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.